49՝ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 134 Ա. ՊԱՏԼԻՈ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՓԵՏՐՎԱՐ 13 — 26 ՓԵՏՐՎԱՐ 1907 13 ՄԱՅԻՍ ԲՐԷՄ 1325 — 13 ՇԱԲԱԹ 1322

Journal Armenien
MANZOUME-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՍՈՒԼՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՆԵՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գալաթիոյ Ալի Ճաամէսի, 38
Ծրագրութեան ուղղուած գրութիւններ եւ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԿԵՐԲ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ, ԱՋԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته در
صاحب امتیازی: ارجانس فرید
اداره‌خانه‌سی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽԻԿ	Ցարեկան	Վեցամեայ
Գլուխ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Դաւառներու համար	108 »	60 »
Ներսահմանի համար	25 ֆր.	18 ֆր.

ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԳԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ տեղամի համար տող 5 ղրուշ
Մէկ տեղամի առնելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԱԶՔԵՐԸ

ՃԱՆՃԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ ՀԵՌԱՏԵՍԱԼՈՒԹԻՒՆ ԿԱՐՃԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Լաւ կազմակերպուած աչքերը առանց ապակիի պէտք ունենալու հաւասարապէս լաւ կը տեսնեն թէ՛ մօտակայ, թէ՛ հեռաւոր առարկաները։ Միջին հաշուով 45 տարիքէն յետոյ լաւ կազմակերպուած աչքերը իրենց ծերանալուն պատճառաւ այնպիսի փոփոխութիւն մը կը կրեն որ հեռաւոր առարկաներու տեսութիւնը սքանչելի մնալով հանդերձ՝ տարակոյս և դրեթէ անկարելի կը դառնայ մօտականերունը, որով պէտք կը զգանք գրել և կարդալու համար ակնոց գործածել։

Աչքի այդ տեսակ անհանգստութիւնը հեռատեսութիւն կը կոչուի, որուն ենթարկուելու համար առնուազն 45 տարեկան պէտք է ըլլալ։

Այն հեռատեսները որ ակնոց չեն գործածեր՝ ամենակարճ աշխատութենէ մը վերջը աչքի յոգնածութիւն կ'զգան, կ'անդրադառնան իրենք իսկ որ կարդալու համար պէտք է շատ հեռացնեն գիրքը և կամ պէտք է չափազանց լուսաւորին դիրքին էջը, այս կերպով շատ ծերեր հրագը աչքերու և գրքին մէջտեղը դնելով կը յաջողին կարդալու, բայց երբ տարիքը ա՛լ աւելի կը յառաջանայ առանց ակնոցի աշխատութիւնը անկարելի կը դառնայ։

Հեռատեսութիւնը ա՛չ միայն առաջներու քով կը յայտնուի, այլ նաև կարճատես և առաւելատես (hypermétrope) աչքերու մէջ։ Կարճատեսութեան մէկ տեսակ կայ որ շատ թեթև ըլլալուն պատճառաւ չի ստիպեր հիւանդը ակնոց գործածելու, բայց աւելի բարձր աստիճաններու մէջ ակնոցը անհրաժեշտ է, որովհետև առանց անոր ո՛չ միայն հեռաւոր առարկաները չափի կերպով կը տեսնուին, այլ և շատ դիւրութեամբ աչքի ուրիշ հիւանդութիւններ ալ առաջ կուգան զուգախառնութիւն (strabisme divergeant)։ Իսկ շատ կարճատեսութեան բարձր աստիճանին մէջ նոյն իսկ ուժեղ ակնոց գործածելով՝ հեռաւոր առարկաները կարելի չէ լաւ տեսնել, որովհետև այդ պարագային մէջ արդէն աչքին խորերը սկսած են ծանր վնասներ ստանալ։

Զգալիօրէն կարճատեսները շատով աչքի յոգնածութիւն կը զգան լոյսին շատ չեն դիմանար, և ճանճատեսութեան երեւոյթը աւելի սաստկ կը պատահի անոնց քով։

Ի՞նչ բանի մէջ կը կայանայ ճանճատեսութիւնը։ Աչքի շարժումներու ժամանակ՝ կարճատեսը կը տեսնէ ճանճի նմանող օդի բազմաթիւ մարմիններ, որ միջոցին մէջ կը շարժին ասդին անդին տեսութեան բաւական անհանգստութիւն պատճառելով։ այս շարժուն ճանճերը, ինչպէս կը կոչենք հոլովաբար, կը տեսնուին թէ՛ աչքի շարժումներուն, թէ՛ առարկային հանկարտ տեսութեան մարմ պէտք է ակնոց գործածել, որու ապակիները պէտք են երկկողմնաթարդ (biconvexe) ըլլան։ շատերը սասկումն ունին ակնոց գործածելու դէմ վախնալով որ կանուխէն սկսելով ակնոց գործածել կը հասնի ատեն մը՝ որ աչքի ակարութեան հեռատեսէ յառաջանալովը ապառին նոյն իսկ ամենաուժեղ ապակիները։ Ասիկա շատ սխալ և վնասակար կարծիք մըն է։ Նախ սրամիտ հետեւ երբ ակնոց գործածելու պէտք կայ և չենք գործածեր՝ անկէ առաջ եկած վնասը շատ մեծ է, յետոյ երբեք ակարութիւնը ամենաուժեղ ապակիներու թիւը անցնելու առիթան չի յանանար։

Հեռատեսները պէտք է որ մինչեւ 60-65 տարեկան հասակը՝ առանձնապէս աւելի ուժով ակնոցներ գործածեն այդ տարիքէն ետք պէտք չկայ ակնոցը փոխելու։

ԿԱՐՃԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Լաւ կազմուած աչքերու մէջ հեռաւոր առարկայէ մը մեկնող լուսաւոր շառաւիղները կանոնաւոր բեկբեկումէ (réfraction) վերջը՝ անցնելով աչքին զանազան թափանցիկ թաղանթներէն և միջոցներէն կը հասնին մինչև ցանցաթաղանթը և հիշդ անոր վրայ առարկային յստակ պատկերը կը ձեւացնեն։ Կարճատես կ'ըսուի այն աչքը որու մէջ հեռաւոր առարկաներու պատկերը փխանակ հիշդ ցանցաթաղանթի վրայ ձեւանալու, անոր առջեւը կը ձեւանայ, հետեւաբար քիչ յստակ կը տեսնենք զայն, իսկ մօտակայ առարկաներու պատկերը ցանցաթաղանթին վրայ կը ցոլանայ և այս պատճառաւ յստակօրէն կը տեսնենք զայն։ Կարճատեսութեան զանազան աստիճաններ կան։ կարճատեսութեան մէկ տեսակ կայ որ շատ թեթև ըլլալուն պատճառաւ չի ստիպեր հիւանդը ակնոց գործածելու, բայց աւելի բարձր աստիճաններու մէջ ակնոցը անհրաժեշտ է, որովհետև առանց անոր ո՛չ միայն հեռաւոր առարկաները չափի կերպով կը տեսնուին, այլ և շատ դիւրութեամբ աչքի ուրիշ հիւանդութիւններ ալ առաջ կուգան զուգախառնութիւն (strabisme divergeant)։ Իսկ շատ կարճատեսութեան բարձր աստիճանին մէջ նոյն իսկ ուժեղ ակնոց գործածելով՝ հեռաւոր առարկաները կարելի չէ լաւ տեսնել, որովհետև այդ պարագային մէջ արդէն աչքին խորերը սկսած են ծանր վնասներ ստանալ։

Զգալիօրէն կարճատեսները շատով աչքի յոգնածութիւն կը զգան լոյսին շատ չեն դիմանար, և ճանճատեսութեան երեւոյթը աւելի սաստկ կը պատահի անոնց քով։

Ի՞նչ բանի մէջ կը կայանայ ճանճատեսութիւնը։ Աչքի շարժումներու ժամանակ՝ կարճատեսը կը տեսնէ ճանճի նմանող օդի բազմաթիւ մարմիններ, որ միջոցին մէջ կը շարժին ասդին անդին տեսութեան բաւական անհանգստութիւն պատճառելով։ այս շարժուն ճանճերը, ինչպէս կը կոչենք հոլովաբար, կը տեսնուին թէ՛ աչքի շարժումներուն, թէ՛ առարկային հանկարտ տեսութեան ժամանակ, մասնաւորապէս կը յայտնուին երբ կարճատեսը բարձրադիրք առարկայէ մը հանդարտօրէն հորիզոնը դիտելու ըլլայ, կը տեսնէ այն ատեն որ բարձրէն դէպի վար շատ մը սեւ մարմիններ կը սկսին իջնել։ Ասոնք առաջ կուգան աչքին ապակիէն մարմնոյն բորբոքումէն, որուն հետեւանքով անթափանցիկ մարմիններ կը դոյանան հոն, որոնք աչքի շարժման ատեն ապակիէն մարմնոյն մէջ խառնակօրէն կը շարժին և որովհետև ցանցաթաղանթին տաղուան են՝ այս վերջնոյն վրայ պատկերները յառաջ բերելով կը գոյացնեն ճանճատեսութիւնը։

Առաջի աչքերու մէջ ալ գոյութիւն ունին այս մարմինները, բայց այնքան քիչ և բարակ են որ չենք իսկ անդրադառնար։ Եթէ արեւոտեան միջոցներու գիմենք, շատ դիւրութեամբ ամէն առաջի ա՛չ կարճատեսներու վրայ ալ կրնանք զանոնք տեսնելու յաջողիլ, այսպէս ալ թղթի վրայ տեղով ծակ մը շինենք և հաւասարապէս լուսաւորուած սպիտակերես մը դիտենք անկէ, ինչպէս օրինակի համար երկինքը, այն ատեն շատ դիւրութեամբ տեսանելի կը դառնան ճանճիկները։ Երբ այս շարժուն ճանճատեսակ մարմինները ա՛յնքան բազմաթիւ և յստակ ըլլան որ անհանգստութիւն պատճառեն՝ անմիջապէս մեր քով կատկածը կը ծնի թէ՝ սկսած են աչքին ապակիէն մարմնոյն մէջ անթափանցիկութիւններ գոյանալ։

Հիւանդներու մեծ մասին մէջ կարճատեսութիւնը ալոյ հասակին կը սկսի զարգանալ և չափահաս տարիքի մէջ կը դադրի, փոքրագոյն թուով հիւանդներէ մանց քով տարութիւնը ընդհակառակը հետզհետէ աճելով դիրայ կատարեալ կուրութիւն պատճառել։

Մենք կարճատես չենք ծներ։ Նաեւ կարճատես ծնողքէ ծնողներն կարճատես չեն, այլ առաւելատես (hipermétrope) որու վրայ յետոյ պիտի գրեմ։ կարճատես ծնողաց աղաքները ամէնէն աւելի հակում ունին կարճատես ըլլալու։ եթէ աչքերը գտնուին այն պայմաններու մէջ, որ հիւանդութեան արտայայտութեան կը նպաստեն։ Տղայութեան ժամանակ տարիքի ուրիշ մասերուն արագ աճմանը հետ աչքերն ալ աճման և զարգացման պատճառաւ մեծ գործունէութեան մը կոչուած են, այդ կարճատեսութիւնը կը զարգանայ այն անձանց քով որ իրենց զբաղումներուն պատճառով ստիպուած են աչքերնին չարաչար յոգնեցնել մօտաւոր աշխատութեամբ, ինչ որ աչքին աւելի երկայնալուն պատճառ կ'ըլլայ և այսպէս է որ կարճատես աչքը աւելի կ'երկարի քան առողջը։ Կարճատեսութեան անդամաբնական պատճառը աչքին աւելի երկայնութեան մէջ կը կայանայ՝ մինչդեռ տարբ արտայայտութեան տիպը մասաւոր աշխատութիւնն է իր բոլոր յօրի հետեւանքներովը։

Կարճատեսութիւնը զարգացնել դասակարգերու յատկանիշն է. այսպէս դիւղերու մէջ չեք հանդիպեր ա՛յնքան ակնոցաւոր տղաքներու, որքան քաղաքը, և հոս կարճատեսութիւնը զարգացնելու մէջ կը սկսի, որոնք այս հիւանդութեան գլխաւոր բոյներն են։ Վայրենի ժողովուրդներու մէջ կարճատեսները այնքան հազուագիւտ են ո՛րքան նորածին մանկիկներու քովը։ ժողովրդեան վարի դասակարգին և եւրոպայի ժողովրդեան դպրոցներու ինչպէս գիւղերու մէջ, ուր կրթական զարգացումի ասպիճանը առաջինները չի տարբերիր, շատ քիչ կարճատեսներ կան։

Դպրոցը ամենամեծ թշնամին է աչքերու, նախակրթարաններու և մասնաւորապէս երկրորդական վարժարաններու մէջ կը սկսի արտայայտուիլ կարճատեսութիւնը, որուն աճումը դասարաններու բարձրանալուն կը հետեւի, այնպէս որ լիսէի չորրորդը լմննալուն՝ երիտասարդը արդէն լաւ մը կարճատես է։ Հարկ չկայ ըսելու որ պայմանները ալ աւելի յոռի կ'ըլլան երբ անկիր ալ տնելու ըլլայ համալսարան դպրոցներու վարի դասակարգերու մէջ ուսակերներուն քանի առ հարիւրը կարճատես են, մինչդեռ բարձրերուն մէջ այդ թիւը վաթսուն առ հարիւրի կը բարձրանայ։

Կիներու մէջ նուազ կարճատեսներ կան քան արանց քով, որովհետև մեծ մասամբ կանանց ուսմունքի չրջանը աւելի կարճ է։ Արդէն կիները միշտ բնական հակառակութիւն մը ունին ակնոց գործածելու որ իրենց համար քիչ հրապուրիչ և ոչ գեղեցկագիտական առարկայ մըն է։

Դպրոցը քանի որ առաջին պատճառն է կարճատեսութեան զարգացման՝ պէտք է ուսումնական նիստոյութեան առարկայ ըլլայ յաստատուր անձերու, որոնք մասնաւորելի կամ դասատուի գարեւոր դերերու մէջ՝ պէտք է ջանան մրցելու այդ առողջապահական և զգուշութեան միջոցները։

Ժողովուրդը կը կարծէ որ կարճատեսութիւնը տարիքի աճման հետ ատկաւ առ տակաւ նուազանալով ատեն մը կը հասնի որ ալ բնա՛ւ ակնոցի պէտք չունար։ Ասիկա ամենաթեթեւ ասիճանի կարճատեսներու քով միայն կը պատահի, բայց քիչ մը ուժեղ կարճատեսութիւնը երբեք չնուազանար և տարիներու ընթացքին մէջ եթէ այս վերջինները կը յաջողին առանց ակնոցի հեռաւոր առարկաներն ալ տեսնել, ասիկա կարճատեսութեան նուազումն առաջ չի գար՝ այլ միմայն բիբերու աւելի սեղմեալ վիճակէն, որ ծերերու քով կը յայտնուի, այս պատճառաւ խանգարիչ չտաւուիղները միջոց չգտնելով ձեղ բիբերու ծակէն անցնելու տեսութիւնը չեն պղտորեր։ Գալով շատ ուժեղ կարճատեսներու առանց փոխանակ օգուտի՝ ա՛լ աւելի աչքերու տկարութիւն կը զգան, որը առէպ բոլորովին կուրութեան մասուր վերջաբանով կը մարի։

Կարճատեսութեան իբր դարման անհրաժեշտ է ակնոցի գործածութիւնը որու ապակիները երկդիսաւոր (concave) տեսակէն են և ասիճանը՝ կարճատեսութեան չափին համապատասխանող։

ԲԵՐԱ — Տ.Թ. ՄԻՄԻՏԵԱՆ

ԸՆԸՍԻ

Փաստաբան մը կ'երթար մութին մէջ՝ Բերլիզ... այնինչ պողոտայէն։

«Կեա՛նդդ կամ քսակդ», — ըսաւ յանկարծ գող մը դիմացը տնկուելով և ատրճանակին խողովակը անոր քիթին ուղղելով։

Փաստաբանը սարսափահար սկսաւ մտածել թէ ո՛րը աւելի կ'արժէ. Քսակը թէ կեանքը։ Ու վարկեան մը խորհելն խորհրդածու. Թնէէ վերջ, ըսաւ.

—Սիրելի՛ս, ա՛ռ քսակս, կեանքս ինծի պէտք է տակաւին։

Գ. գողը առանց ոչ է խլնճահարութեան դրպանեց փաստաբանին քսակը, և կը պատրաստուէր մեկնիլ. երբ փաստաբանը՝

* * *

—Սիրելի՛ս, դուն հիմա գող մը՝ ես, քաւ վիճաբ կողոպտիչ։

=Կ'ապաչէ՛մ, պարո՛ն, դատարա՛ մի՛ դպիր, պատասխանեց ուղղակը։

—Եթէ թեթի պէտք չկայ. դուն գող մը՝ ես, ես ալ փաստաբան մը։

=Վերջին։

—Երբ գող դուն յանցաւոր ու անպարկեշտ մէկն ես, և արդ երբ փաստաբան պարտաւոր եմ ես քեզի պաշտպանել և ազատցնել որ անմեղ ու պարկեշտ անձ մըն ես դուն։

=Գնչ չէ՛, քաւ գողը՝ փաստաբանին այս պատասխանեմամբ զարմացաւ։

—Բայց դուն ալ ինձի բան մը պէտք է վճարես, ի փոխարէն քու իրաւ պաշտպան անձ մը ըլլալդ ապացուցանելու՝ հանգիստ ապրելու համար։

=Հարիւրնո՛ց մը ունիմ, քաւ գողը՝ ոչոլ քեսէկեն։

—Դրամ չեմ ընդունիր. դուն դիս կողոպտեցիր, տարիկ քու իրաւունքդ է արդեսադ։

=Ավրեսնարն գեղը չկայ։ տարախօսց աւազակը։

—Հարկաւ չկայ. արդեն եթէ գողերը ջնջուին փաստաբանները թիւղնէս կրնան ապրիլ։

=Հիմա ինչ կ'ուզես նոյնիք դիս պաշտպանելու համար։

—Սա ատրճանակդ ինծի տա՛ր։

=Ամաղմա՛ կայ։

—Կ'երդնիմ որ գործածել չեմ գիտեր, և արդէն փաստաբան մը երբեք գող չէ և չի կրնար գենք քաշել մութին մէջ գեմը ելլելն... Բայց դուն համակրելի մէկը ըլլալ կը թուիս և յիշատակ մը ունենալ կ'ուզեմ քեզմէ...

Փաստաբանին լեզուն տ'ինչպէ տնուշ էր ուլուլելիս, որ գողը հմայուեցաւ և ատրճանակը հանեց առաւ անոր ազուշորեն։

* * *

Փաստաբանը ատրճանակը ձեռք անցնելուն պէս,

—Ահա՛ կը սկսիմ կոր քեզի պաշտպանել քաւ,

Ու զենքին խողովակը ուղղելով աւազակին քիթին բերնին՝

—Կեա՛նդդ և կամ քսակդ, պուտց ահաւոր շեշով մը։

* * *

Աւազակը մարեցաւ խնդալեն։

—Ինչո՞ւ կը խնդաս կոր, հարցուց փաստաբանը զայրացած։

=Որովհեան... ատրճանակս պարապ էր, պատասխանեց ղուշնարդի աւազակը։

Ե. ԱՎԳՕՏ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՀԱՐՐԻ ԹՈՒՅՑԻ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՏԻԿԻՆ ԹՕ ԴԱՐՁԵԱԼ ԿԸ ԽՕՍԻ

ՆԻՒ ԵՈՐՔ, Փեբր. 20

Երէկ արդէն Իվլին Թօ շատ յոգնած էր երբ քննութենէն վերջ դատաւորէն դուրս կ'ելնէր։ Մասաւոր անձկութեան նշաններ կը ցուցնէր, և յայտնի էր թէ մանրամասն քննութիւնը ծանր փորձութիւն մը եղած էր իրեն համար։ Այս առաւօտ սակայն երբ Իվլին ներս մտաւ, իր ամէն ատենուան կերպարանքը դարձեալ առած էր։ Մր. Տէլմաս ճիշդ մտիկը նստաւ, երբ անողոք ընդհանուր դատախազ Ճէրօմ մանուածապատ հարցումներով կը փափաքէր նեղը ձգել Տիկինը։ Տէլմաս մերթ կը մրմնջաներ, կը քաջալերէր Իվլինը, կ'ընդմիջէր ընդհ. դատախազին խօսքը կամ հարցումները։ Թօ սովորականին պէս պայծառ չէր։ Ներս մտաւ յամրաբար, ինքզինքը հանդարտ ցուցնելու ճիգով, բերանը գանուած սիրտիրէթը դատաւորին դրան առջեւ նետել ձեռքէն։ Տէլմաս անուշիկ մը ժպտեցաւ անոր ի՝նչան քաջալերութեան։ Բոլոր երդուեալները իրենց տեղը նստած էին ժամանակին։ Հիմա գիւղերները հոն չեն անցներ, այլ ամէն իրիկուն իրենց տունները կ'երթան։

Ճէրօմ քննութիւնը սկսաւ ցոյց տալով այն լուսանկարները, որոնց մէջ Իվլին իբրև նմոյշ նստած էր ժամանակին, շատ թեթեւ և թափանցիկ հագուստներով. վարի մարթի վրայ նստած։ Կային նաև լուսանկարներ, որոնց մէջ Իվլին կ'երեւէր միմիայն իր գլխովն և ուսերով։ Ցոյց տուեցան Իվլինի տրպէս զի յայտարարէ թէ առանց զինքը կը ներկայացնեն։

Դատաւոր Ֆիցկէրալդ տրուած էր որ ընդհ. դատախազը ետ իր կողմէ քննէ Իվլինը, ճշդելու համար անոր կողմէ Տէլմասի հարցումներուն առած պատասխանները։ Բայց եթէ Ճէրօմ կարենայ նոյն իսկ վարկաբեկ ընել Իվլինի վկայութիւնը, տարիք արդեւք մը չէ որ Տէլմաս իր պաշտպանութեան ճառին մէջ զայն իբրև փաստ չգործածէ, ա՛յն մտօք թէ իր կնոջ պատմութիւններէն Թոյի միացը խանդարուեցաւ։

Այս առաւօտ մեծ բազմութիւն կար, որոնց մէջ անգլիական խորհրդարանի անդամներէն երիտ հոգի ևս կը գտնուէին պատասխանմամբ։

Երբ Տիկին Թօ իր տեղը բռնեց վերկայի սթոռին վրայ, քաջալերիչ ժպիտով մը ողջունեց իր մուսինը։ Մր. Ճէրօմ առաջին անգամ ցոյց տուաւ լուսանկար մը և հարցուց թէ պատկերին թուականը կրնա՞յ ճշդել։—կարծեմ 1904ին էր։—Թօ ներկա՞յ էր այս լուսանկարդ հանուած միջոցին։—Չեմ կարծեր։

անկարելի պիտի ըլլար զենքն ու բարեկամները Լուկի ձեռքէն փրկել, ուստի որբուհին չկրնալով ուրիշ ձեւով շնորհակալութիւն յայտնել Տուարքանի։

—Մրչափ բարի ես վարպետ մըլլաց։

Տուարքան սակայն առանց յոգնութիւն արտայայտելու, կենդանի բեռը ուսին վրայ նստեցուցած՝ ուղեկիցներուն հետ կը շարունակէր ճամբան։ Վախը դեռ չէր փարատած ամէնուն ալ սրտէն, Լուկի մէկ անակնկալ հանդիպումը կրնար ամէն լաւատեսութիւն ջուրը ձգել, այս պատճառով ամէնքն ալ իրենց վեցնարուածեանոներով զինուած՝ միշտ զգուշութեամբ կը քալէին, մէջ կողմ Ծրէա ու Զիրի ալ մեծ քաջալերութիւն կը ներշնչէին իրենց ոսոր հոտառութեան շնորհիւ։ Հարկաւ կը զգային հեռաքը թշնամին, եթէ անկիս մօտեցած ըլլար իրենց։ Երեք կիներն ալ ա՛նուազ յոգնութիւն կը զգային իրենց այրած ոտքերով այսչափ ճամբայ քալելու սիրողականութեան առիւ, սակայն կեանքը թանկագին էր և ամէն յոգնութիւն մոռցնել կուգար իրենց։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԱՐԳՈՅԼ)(120)(

ՀԵՍԱՐԳԱԼԱՐ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ

ՄԵՂՐԱԼՈՒՍՆԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Գ.

ՊՈՒՏՏԱՑԱԿԱՆ ՎԱՆՔԸ

Միս Սուրիրի արիասրտութիւնն ու գերմարդկային անձնուիրութիւնը վերջին ծայր յուզեցին հայ ծանօթները, որոնք չկրնալով իրենց զգացումը զսպել օկան երախտագիտական արտայայտութիւններ շռայլել աղջնակին հանդէպ, որ անվարժ՝ այս կարգի ցոյցերու, պարտականութիւնը կատարած սպասաւոր կոխուած էին Սուրիրի բերնէն, որ շարունակելով,

—Այդ վանքը ամէնէն ապահով տեղն է ուր իրնանք ապաստանիլ, հեռու չէ, սա նեղ արահետէն առաջանալով երբ դէպ ի լեռը բարձրանանք շուտով կը հասնինք վանքը, որուն Լիլիս Նան Լիլեն անունը կուտան, ա՛յլ որ այդ վանականներուն սուրբ ու նուիրական վերաբերման հանդէպ, զերծ կը մնայ ամէն կարգի բռնաբարումէ ու վրէժխնդրութենէ, նոյն իսկ չինական օրէնքով եթէ ամենամեծ ոճիրն ալ գործած ըլլայ, դարձեալ անբռնաբարելի կը մնայ։

—Բայց Լուկ լաւագոյր է այս երկրին մէջ և կրնայ վանքէն դուրս հանել ալ մեզ, առարկեց Լիլիսէն։

Սուրիր գլուխը երերցնելով,

—Ո՛չ միայն լուկ, այլ անկէ մեծերն ալ կը խոնարհին այս օրէնքին առջեւ։ Լուկի մարդիկներէն և ոչ մէկը պիտի յանդգնի ձեռք դնել այս թաքստեան վանականներուն հագուստը կրողի մը վրայ։

—Ան ատեն Լուկ վանքին մէջ կը պաշարէ մեզ, առարկեց Սառա, և պաշարումն ալ Լուկի ձեռքը իյնալու չափ դժբախտութիւն մըն է։

Սուրիր աչքերը խոնարհեցուց ու ամօթիած չեշտով մը,

—Իրաւունք ունիք, ըսաւ, պաշարումն ալ թշեւ նուազ չարիք մը չէ, բայց Ժուայէօ վաղը պիտի գայ գտնէ զիս, Զիրի ու Ծրէա ալ պիտի օգնեն մեզ և յոյս ունիմ որ պիտի կրնանք յաղթել Դեղին Դիմակաւորներու պատին։

Երկու որբուկներուն ուշիմութիւնն ու արիասրտութիւնը իրաւունք կուտային փախստականներուն՝ կրկին անոնց վրայ յոյս դնելու, ուստի առանց տատամսելու,

—Առաջնորդէ մեզ, աղջիկս, ըսաւ Տուարքան, ճամբայ ցոյց տա՛ր տեսնամ։

Վարպետին այս հրամանին վրայ Միս Սուրիր երկու սեւ յոյազներէն շրջապատուած՝ ճամբայ ինկաւ նեղ արահետէ մը, ուրիկ կարելի չէր որ ձիաւոր անցնէր, հազիւ հետիոտն քալողի մը ճամբայ կար։ Կալանաւորներու խումբն ալ հետեւեցաւ աղջկան և երբ քիչ մը առաջացան, տեսան որ նիկար վատայ աղջնակը չատ դժուարու կրնար քալել։ Տուարքան մանուանդ որ բարոյական հայրը եղած էր դժբախտ որբուհիին, զայն փողոցներու մէջ առնելէ ազատելով ու ծեր Օանկի խնամքին յանձնելով, հիմա տեսնելով որ աղջիկը իր անձնուիրութեամբ ամէն անցեալ կը փոխարինէ, յուզուեցաւ այս տեսարանէն, գթաց Սուրիրի վրայ ու առանց բան մը արտասանելու զայն գեռանէն վերցնելուն պէս ուսին վրայ նստեցնելով,

—Դուն յոգնած ես, պզտիկ Սուրիրս, ըսաւ, ես ուժեղ եմ ու զօրաւոր, շատ հաճոյքով ուսիս վրայ կը կրեմ քու թուչունի նման թեթեւ մարմինդ։

Սուրիրի յուսահատապէս ատգոյն ու վախ դէմքը թեթեւ կարմրութիւն մը առաւ, բնա՛ւ չառարկեց, վարպետը ձիրդ ժամանակին օգնութեան կը հասնէր, մինչև այն ատեն կարած ճամբան բնաւ այժ չէր ձգած վրան և յոգնութիւնը այն աստիճանին հասած էր որ գուցէ քիչ անդին իյնար մեռար. առանց վարպետին այս աջակցութեան

Մը. Ճէրօմ ուրիշ լուսանկար մը ցուցուց—հարցուց թէ ո՞րը առնուեցաւ։—1901ին, կարծեմ։—Այն միջոցին դերասանութիւն կ'ընէ՞ք։—Այո՛, «Ֆլորոտորա»յի մէջ։—Ո՞րչափ ժամանակ մնացիք Ֆիլատէլֆիոյ մէջ։—Չեմ յիշեր ո՛րքան ատեն։—Քանի՞ տարեկան էիք։—Տասնըչորս։—Ի՞նչ դիրքով կը նստէիք նկարիչին առջև, ձեր մարմնին ո և է մէկ մասը բաց էր։—Կը նստէի ի՛նչ տարազով որ կ'երեւէի բեմին վրայ։

Մը. Ճէրօմի քննութեան դիծը հիմա բացէ ի բաց յայտնի էր։ Իր նպատակն էր չմնայել երբեք Իվլինի զգացումներուն, և այս պատճառաւ վրան բաց հարցումներ կ'ընէր իր տարագին վրայ, որոշ պատասխաններ պահանջելով հակառակ Մր. Տէլմասի բողոքներուն։

—Առաջին անգամ ո՞ր ներկայացման մէջ երեւցաք։—«Ֆլորոտորա»յի մէջ։—Ընտանիքիդ տպրուստին կը մասնակցէ՞ր։—Այո՛։ — Հրատարակուելու համար յատուկ լուսանկար մը քաշել չու

՞ք։—Այո՛։—Իվլին Ֆլորէնս անունով հրատարակուեցա՞ւ։ — Այո՛։—Բեմին վրայ երեւնալէդ առաջ, այնպէս չէ՞։—Այո՛։—Լրագրի թղթակիցներ չեկա՞ն ձեր տունը պատկեր խնդրելու։—Այո՛։ Եւ մայրս նոր պատկերներէս տուաւ, որոնք յետոյ թերթերուն մէջ հրատարակուեցան։ Հուայթէն նամակ ընդունա՞ծ էք։—Ընդունած եմ։—Ո՞ւր են. Հուայթի նամակները։—Անոնցմէ տասնըչորսը փաստաբան Մր. Հարթրիճի քով կը գտնուի։ Մր. Թօ զանոնք առնոր տուաւ։—Անբարոյականութեան ո և է բան կա՞ր Հուայթի ձեզի գրած նամակներուն մէջ։—Չեմ յիշեր։—Հուայթի բոլոր նամակները պահեցի՞ք։—Ո՛չ։

Իվլին շարունակելով ըսաւ թէ այդ նամակները Թոյի տուաւ Բարիզ 1903ին, յետոյ իր ամուսնին սպասաւորին ձեռքէն առաւ զանոնք, և դարձեալ Թոյի տուաւ հաւանաբար Հուայթի սպասնուելէն ետքը։ Հուայթ բոլոր այդ նամակները Բարիզ ղրկած էր 1903ին։ Թոյի ուրիշ նամակներ ալ տուաւ, բայց չի կրնար յիշել թէ այդ ժամանակէն առաջ քանի՛ նամակ ալ ընդունած էր և չի գիտեր թէ անոնք ո՞ւր են հիմա։ Անոնց պարունակութեան վրայ ընդհանուր գաղափար մը միայն ունիմ։—Չէ՞ք գիտեր որ մայրերնիդ ձեզ զոհել կ'ուզէր դրամական նկատումի մը համար։—Ո՛չ։ (Այս հարցումին պատասխանած առեն Իվլին կուրծքը տնկեց և բարկութեամբ գլուխը երերցուց։)

Մր. Տէլմաս ոտքի ցատկելով, պոռաց։—Այդ բոլորովին աւելորդ հարցում մըն է։ Ինչ զարմանալի բան է կարծել որ դժբախտ մայրը մտադիր էր զոհել իր աղջիկը։ Այդպիսի հարցում մը չէի սպասեր բաղմամիտ ընդհ. դատախազէն։

Մր. Ճէրօմ շարունակեց.—Ձեր քաջած բոլոր նեղութիւններուն մէջ բնաւ չկասկածի՞ք որ մայրերնիդ դատողութեան պակասութիւն մը ցոյց կուտայ։—Ո՛չ։—Մայրդ ի՞նչ գաղափար ունէր ձեր բեմական կանքին վրայ։—Մայրիկս կ'ըսէր որ առանց իրեն դուրս չելնէի։ Կ'ըսէր թէ երեւնալը աղէկ բան է, բայց մինակ երթալու չէ։—Մայրդ ամէն գիշեր ձեզի հետ կուգա՞ր։—Այո՛, մինչեւ որ հանդիպեցայ Հուայթի, որուն զիս ներկայացուց Էմմա Կուտրիչ։—Իրա՞ւ է որ կէրլէնտ անուն մարդ մը ամուսնալուծում պիտի ընէր, և իրա՞ւ է որ մայրդ և դուք յաճախ կռիւ կ'ընէիք անոր վրայօք։—Ո՛չ, պատասխանեց Իվլին, ոտքը բարկութեամբ գետինը յարելով։—Կէրլէնտի հետ ձեր ծանօթութիւնը մրը դադրեցաւ։—Երբ հանդիպեցայ Հուայթի։

Մր. Ճէրօմ լուսանկար մըն ալ ցուցուց, և Իվլին բաւ թէ Հուայթի հայելիաւոր սենեակին մէջ իր կրած փորձութենէն մէկ օր առաջ հանել տուած էր զայն։ Այս միջոցիս Իվլին Ճէրօմին ականջէն վար անուն մը փսփսաց։ Յետոյ ընդհ. դատախազը քանի մը չէքեր ներկայացուց, Իվլինի անունին վրայ քաշուած։ Երկուքը 6 ոսկինոց, և ուրիշ մէկ քանին իւրաքանչիւրը 10 ոսկինոց։ Այս չէքերը Հուայթի կողմէ էին Իվլինի։ Մր. Ճէրօմ հարցուց.—Պարապ մնացած առեն՝ դ., ամէն չաբաթ երկու անգլիական չէ՛ք ստանար Հուայթէն։—Այո՛։—Ո՞վ ձեզի համար պանքան դրամ դրած էր։—Հուայթ։—Ինչո՞ւ համար դրած էր։—Չեմ յիշեր։—Գիտէ՞ք թէ դրամը յարաբերութիւն ունէր ձեզի հետ։—Այո՛։—Երբ Հուայթ ձեզի կը կանչէր Բարիզէն դառնալէդ վերջը, ինչո՞ւ գացիր, Թօն չէ՞ր սիրեր։—Ինչո՞ւ չէ, կը սիրէի։

** Մինանթիէն սեղանաւոր մը 50,000 անգլ. ոսկի յանձնեց հոգաբարձութեան մը, որ այդ դրամին տոկոսը պիտի գործածէ նեղութեան մէջ մնացող աղջիկներուն, կամ անոնց հիւանդութեան միջոցին, և կամ չքաւոր և անկեալ աղջիկներու դաստիարակութեան։ Այս սեղանաւորին անունն է Շմիտլաբ, որուն աղջիկը հարաւային Ֆրանսայի մէջ անցեալ տարի ամառը ղոհ եղած էր օթօմոպիլի արկածի մը։ Սեղանաւորը փութաց այս կապակը ընել, Թոյի դատավարութեան միջոցին անմեղ աղջիկներու վրայ Հուայթի արարքները կարդալով։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ, Փեբր. 21

Ընդհ. դատախազին հարցումներուն պատասխանելով Տիկին Թօ մանրամասնօրէն պատմեց Հուայթի արարքները, ինչպէս պատմած էր արդէն ասկէց առաջ փաստաբանին։ Ինչը կողմէ իր վրայ կատարուած փորձութենէն վերջ, պահ մը դեռ յարաբերութիւնները շարունակեց Հուայթի հետ։ Իվլին սաստիկ յուզման նշաններ ցոյց կուտար, և ներկայ եղող կին լրաբերներէն մին ա՛յնքան զգածուեցաւ որ պարտաւորուեցաւ դուրս ելել, արտասուքը չկրնալով բռնել։ Իվլին յայտարարեց թէ Հուայթի հետ իր յարաբերութիւնները իր կամքին հակառակ կը կատարուէին։ Յետոյ փղձկեցաւ և դառնապէս լացաւ։ Մր. Թօ իր դէմքը ձեռքերուն մէջ ծածկած էր երբ Մր. Ճէրօմ այն դառնակսկիծ հարցումները անձրեւի նման կը տեղացնէր Իվլինի վրայ, և պահ մը Ճէրօմ պարտաւորուեցաւ դադրեցնել իր հարցումները, որպէս զի Տիկին Թօ ինքզինքը գտնէ։

Ճէրօմ հարցուց։—Առաջին անգամ Թօ մերժեցիր, անո՞ր համար որ պատիւը աղարտուած էր։—Այո՛, նայեցայ որ աղարտուած եմ։—Ո՞վ ըսաւ ձեզի թէ բռնուած էք։—Հուայթի բարեկամները։ Արդէն ես այ աղարտուած ըլլալու բնազդումը ունէի, երբ Թօ առաջարկեց ինծի կարգուիլ հետս։—Խիստ դառնացած էիք Հուայթի դէմ երբ կը խօսէիք Թոյի, այնպէս չէ՞։—Այո՛։—Շատ աղէկ, ինչո՞ւ ուրեմն նամակ գրեցիք Հուայթի։—Որովհետեւ մայրս դադար չէր տար ինծի մինչեւ որ ճարահատ գրեցի։—Բռնի՞ գրեցիք։—Այո՛, պատճառը մայրս էր։ Կ'ըսէր թէ ապերախտ ես Հուայթի մօտն, և դեռ ուրիշ ասանկ խօսքեր։—Թոյի պատմեցի՞ք Հուայթի հետ ձեր յաղորդ յարաբերութիւնները,—Այո՛։—Ինչո՞ւ Հուայթի ըրածները մոռդ չպատմեցիր։—Կը վախնայի։ Հուայթ երդւում առաւ որ մօրս բան մը չըսեմ։—Հուայթ այն գիտցեր գինի խմցո՞ւց։—Այո՛, և թեթեւապէս թմրեցայ։ (Այս միջոցիս էր որ Իվլին փղձկեցաւ և լացաւ, բայց տիկին Թօ աչքերը սրբելով գարձեալ սկսաւ պատասխանել փորձալից հարցումներուն։ Յայտարարեց թէ ամէն այդպիսի փորձութեան առեն չատ գինի կուտար իրեն, բայց մօրը բան մը չէր պատմեր։)

Այս եղերական վկայութիւններէն վերջ Տիկին Թօ երբ դուրս ելաւ սրահէն՝ բոլորովին այլայլմէ եղած էր։ Իր ընկերուհին Օր. Մէքենզի ուրիշ սենեակի մը մէջ բարձի մը վրայ դրաւ զայն, և կազդուրեց զայն ազդու հոտոտելիքներով։

ԾՈՎԱՑԻՆ ՍՈՍԿԱԼԻ ԱՂԷՏՔ ՄԸ.—Հոլանտական Պերլին չոգենաւը, ինչպէս հեռագիրը ծանոյց, Հէօք Վան Հոլանտի նաւահանգստին բացերը փոթորիկի բռնուելով ընկզմեցաւ հիւսիսային Թաւնքին առջեւ, որուն հատ քարերուն զարնուելով երկու կարճ եղաւ։ Ագատարար մեծ ոգենաւ մը իսկոն ճամբայ ելաւ, բայց ալիքներուն խստորութիւնը և հովին սաստկութիւնը արգելք եղան ճիշդ ժամանակին օգնութիւն փութացնելու։ Ժամը 6½ին չոգենաւին մէջ մարդեցան ելեկտրական լոյսերը, Նշան մը թէ ջուրերը մեքենաներուն սրահը ողողած էին։ Վտանգուած չոգենաւին մէջէն ուրիշ ո և է նշան չէր եռեւար։ Երբ ժամը 7.15ին սկսաւ լուսնալ, նաւին աշակողմին վրայ կուտած տեսնուեցան խումբ մը մարդիկ, որոնք չոգենաւը ա՛րքան վար կ'իջնէր, այնքան վեր կը սողոսկէին և իրարու կը փաթթուէին։ Շոգենաւին մէջ կային 120 ուղեւոր և 60 նաւաստի։ Քիչ վերջը հրդեհ ալ ծագելով բոլոր այն մարդիկը մեռան։ Ազատարար չոգենաւը չորս հոգի եւ բերաւ։ Մէկը մեռած էր, երկուքն ալ ցամաքը մեռան։ Զորրորդը, որ նաւապետն էր, Բարքինսը՝ անիի Անգլիացի, կ'ապրի։ Քիչ վերջը դիակները սկսան ցամաք նետուիլ։ Փոթորիկը ամբողջ օրը տեւեց, և իրիկուան մօտ տեսնուեցան գրեթէ քսան հոգի նաւուն յետասկողմին կառչած՝ որոնք յուսահատական վիճակի մէջ թաչկնակներ կը չարժէին։ Բայց ցամաքը գտնուողները չէին կրնար դժբախտաբար ո և է օգնութիւն հասցնել այդ եղկելիներուն։ Իրիկուան մօտ Վօսաճ չոգենաւը մօտէն անցնելով կրցաւ բեկորներուն մօտ գեռ տասը հոգի ողջ տեսնել։

** Նաւապետ Բարքինսը հետեւեալ կերպով կը պատմէ Պերլինի ընկզմումը.—Առաւօտեան ժամը 4ին օթեակին մէջ էի, երբ յանկարծ բաղխում մը զգացի։ Դուրս ցատկեցի, և առանց հագուելու կամրջակ վազեցի։ Մեր առջեւ ցցած էր նաւամատոյցին թումբը, մեծ քարափը, և տեսայ որ վտանգաւոր կացութեան մը մէջ կը գտնուինք։ Հետեւ բար չուտ մը վրաս տի վերարկուս, և ելեկտրական գործիքին մօտ փութացի։ Բի զեկավարին թէ գործերնիս դէշ է, և պատասխանեց. Կը վախնամ որ իրաւունք ունենաք։ Կամրջակին վրայ մնացի, մինչև որ սկսաւ տեղի տալ չոգենաւը։ Առաջին մեքենավարը կամրջակին վրայ եկաւ, և հաղորդեց թէ մեքենաներուն սենեակը սկսած է ջուրով լեցուիլ։ Յարեց.—Մեքենաները չոգեկնիք դէպի ետեւ դարձուցած եմ։ Այս միջոցիս ուղեւորները զիրար կը մղէին։ Կիները կը պոռային, տղաքը կուլային, ցուրտը սաստիկ էր, տղաքը ցուրտէն կը մեռնէին արդէն, աչքովս տեսայ երկու կիներու մեռնիլը։ Պոռացի որ նաւուն եռեւի կողմը գտնուողները առջև գան։ Այս միջոցիս յանկարծ հզօր ալիք մը ալեաց մեղամէնքս, կամրջակին վրայէն նետուեցայ ծով, ջանացի լողալ, բայց թեւերս և սրունքներս ա՛յնքան բրատացած էին որ ծունկերս միայն կրցայ իրար զարնել։ Մտունկերուս վրայ կը լողայի։ Երկու ազատարար մակոյկներու մօտենալը կը տեսնէի, բայց անկարելի էր իրարու մօտենալ, ծանր ալիքներ կը քշէին մեզ իրարմէ հեռի։ Ցանկարծ տեսայ փոքր չոգեմակոյկ մը, սկսայ պոռալ կանչել որչափ որ կրցայ. բայց ուժասպառ եղած էի։ Քնանալու փափաք մը եկաւ վրաս։ Այս միջոցիս չոգեմակոյկին մէջ քաշեցին զիս։

Նաւապետը կը յարէ թէ ինք այնպէս կը կարծէ որ բոլոր կիները և տղաքները ցուրտէն չոգենաւին մէջ մեռան, ալիքներէն ծովը նետուելէ առաջ։

** Պերլին չոգենաւը 1775 թոնս տարողութիւն ունէր, և շինուած էր 1894ին։ Այս չոգենաւը Անգլիոյ և Հոլանտայի միջեւ կը բանէր, և Լոնտոն գացող Պերլինցիները գլխաւորապարտ այս չոգենաւով կը ճամբորդէին։ Պերլին նաև կը հանդիպէր Անգլիոյ Հերուիչ նաւահանգիստը, ուրկէց երկաթուղիով Լոնտոն կ'երթային ուղեւորները։ Այս պատճառաւ ուղեւորներուն մեծագոյն մասը դերմանական էին։ Ընկղմողներուն մէջ կը գտնուին հետեւեալ գերմանացի տարուեստագէտներ.—Տաֆիսսօն, Օր. Շէօն, Օր. Գուլթէլ, Օր. Կոպէլ, Մ. Մ. Ռէյիքա և Մէմլէր, ամէնքն ալ երգիչ։

** Հէօք Վան Հոլանտ, որ դէպ ի Հերուիչ հոլանտական չոգենաւային գծին չուկէան է, թերկոգդի մըն է հարաւային Հոլանտայի գաւառին մէջ, Լա Հէյէն 20 քիլոմէթր հարաւային տրուելք։ Լոթերտամի արեւմտեան կողմը։ Հէօք Վան Հոլանտ գաւառին կողմէ հոլանտական երկաթուղիներուն գլխաւոր կայարանն է, ուրկէց հոլանտական գիծը կը միանայ գերմանական մեծ գիծերուն։ Հէօքէ մինչև Հերուիչ ուղեւորութիւնը քիչ մը աւելի ծրկար կը տեւէ քան Բալէէն Տուվր։

** Ընկզմածներուն մէջ կը գտնուի նաև զլ. կառավարութեան թղթատար պաշտօնեայ Արթը Հերպէրթ, որ կասեւոր պաշտօնագրերով Եւրոպա կ'երթար, անգլիական դեսպանատուն ներսն ուղղուած։ Ինք խղդուեցաւ. բայց իրիկուան դէմ պաշտօնական թղթերը ցամաք նետուեցան ալիքներէն։ Պաշտօնական թղթերուն կնիքները բնաւորուած կամ քակուած չէին։

** Զոհերուն մէջ կային Լոնտոնի քանի մը ջոկ վաճառականներ, Ամստերտամցի գոհարավաճառներ, որոնց հետ կորսուած են նաև մեծարժէք ադամանդներ։

** Լոնտոն բոլոր խամ ոգամանդներուն կեդրոնն է, և աշխարհի մէջ ամէն բանողներ Լոնտոն կ'երթան խամ քար առնելու համար, բայց քար բաներու գլխաւոր կեդրոնն է Ամստերտամ, որ բոլոր խամ քարերը Լոնտոնէն կը գնէ, և Լոնտոն իր կարգին բոլոր այդ քարերը կ'ընդունի Տէ Պէէրս հանքային ընկերութենէն։ Ամէն չաբաթ Ամսթէրտամէն և Անվէրսէն գնողներ Լոնտոն կ'երթան, և նպաստաւոր ճամբան է Հէօք Վան Հոլանտէն Հերուիչ։ Շատեր իրենց ադամանդները այս թղթատարով ղրկած էին, թէեւ գնողներէն ոմանք իրենց վրայ կը թրէին ադամանդները, և յանախ մէկը 2000էն 20,000 անգլ. ոսկի արժողութեամբ քար կը կրէ իրեն վրայ երբ Լոնտոնէն Ամսթէրտամ կը ճամբորդէ։ Միջին հաշուով 10,000էն 15,000 անգլ. ոսկի։ Յանախ չորս-հինգ վաճառականներ կը գտնուին մէկ չոգենաւի մէջ։ Գնողը իր գնումները Ամսթէրտամ կը տանի, ուր կը կտրէ և կը յղէ զանոնք, և յետոյ Ամսթէրտամէն կը ծախուին համաշխարհի գնողներուն։ Այս գնողները կուգան ուղղակի Ամերիկայէն, Պերլինէն, Բարիզէն, Վիեննայէն, Լոնտոնէն և ուրիշ քաղաքներէ, և երբեմն Լոնտոնէն կ'անցնին, այնպէս որ միայն ուղեւորներ կան Լոնտոնէն Ամսթերտամ։ Անկարելի է որ չոգենաւի մը մէջ գտնէ երկու վաճառական չգըտնուին։

Ամսթէրտամ ծխախոտի մեծ հրապարակ մըն է նաեւ, և Պերլինի զոհերուն մէջ կան նաեւ այդ ճարտարարուեստով զբաղող վաճառականներ։

ՔՐՈՆԻԿ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը Տեառնընդառաջի տօնին առթիւ վաղը պիտի նախագահէ Մայր եկեղեցւոյ արարողութեանց և պիտի քարոզէ։ իսկ Տ. Կարապետ վրդ. Մկրտիչեան պիտի պատարագէ այս առթիւ։

—Պատրիարքարանը և Ազգ. վարժարանները փակ են վաղը տօնին առթիւ։

ՍԱՄՍՈՆԻ Առաջնորդ Տ. Յակոբ Աշոտ եպս. որ իբր հիւր Իզմիր կը գտնուի, վերջերս ունեցած պարբերական հիւանդութենէն ապաքինած և այս պատճառաւ ակամայից ընդհատեալ հանգանակութեան գործը՝ ի նպաստ Սամսոնի եկեղեցւոյ շինութեան, վերսկսած է։ Իզմիրի ազգայինները սիրայօժար նուիրած են իրենց օժանդակութիւնը այս գործին և մասնաւորաբար Այրի Տիկին Մ. Պալեօզեան յանձն առած է Սամսոնի եկեղեցիին քժշկարանի մէկ պահարանին շինութեան բոլոր ծախքերը ինք հոգալ, որուն համար 400 օսմ. ոսկի ծախք կ'ենթադրուի։ Պահարանը պիտի կառուցուի ի յիշատակ ողբացեալ Մատթէոս Պալեօզեանի։

ՀԱՆԴԻՍ Տ. ՓԻԼԻՊՊՈՍ ՔՀ. Տ. ՅԱՎՈՒԵԱՆԻ.— Սամսթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցիին քահանաներէն Տ. Փիլիպպոս քհ. Տ. Յակոբեան առջի իրիկուն փախանեցաւ Սամսթիոյ իր բնակարանին մէջ, 73 տարեկան հասակին մէջ, ծնած ըլլալով 1834ին։ Հանգուցեալը քահանայ ձեռնադրուած է 1879 Փետրուար 23ին, Պատրիարքական Տեղապահ Տ. Արիստակէս Արքեպս. Մարտիրոսեանի կողմէ, Գումգարուի Դուրսի Ս. Յարութեան եկեղեցիին մէջ, ուրիշ չորս քահանայցուներու հետ։ Տ. Փիլիպպոս քհ. 1881էն 83 անդամակցած է Դատաստանական Խորհուրդին։ Երկու տարիէ ի վեր իր ծերութեան պատճառաւ քաշուած էր և դուրս չէր ելլար իր բնակարանէն։ Հանգուցեալը պատկառելի եկեղեցական մըն էր իր երթար հասակով և նախանձախնդիր էր եկեղեցասէրութեանց։ Յողարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այսօր Սամսթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցիին մէջ. Օծման արարողութիւնը պիտի կատարէ Տ. Գաբրիէլ եպս. Ճէվահիրճեան։

ԵՐՈՒՍՂԷՄԻ հաւատոց քննիչ Յանձնաժողովը երէկ նիստ գումարեց Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ։ Ներկայ էին Գրիգոր Խորեան, Մինրան Սեթեան, Գէորգ Ասլանեան և Վահան Սարգիսեան էֆ.ները։ Այս նիստին հրաւիրուած էր նաեւ Տ. Ղեւոնդ վրդ. Մաղուտեան։

ՍԱՄԱԹԻՈՅ եկեղեցիին քով, հանդուցեալ Միքայէլ Յակոբեանի կտակած գումարով ձեռնարկուած շէնքերու շինութիւնները աւարտած են։ Այժմ եկեղեցին ունի ընդունելութեան ընդարձակ սրահ մը, Թաղ. Խորհրդարան, ինչպէս նաեւ քահանայից. դպրաց և ազգ. տասնամի սենեակներ։ Իսկ շէնքին ասկը կը գտնուին մէկ քանի հատ թարեր խանութներ։ Ընդհանուր ծախք գացած է մօտ 1000 ոսկի։ Միայն ներքին կոհարտումը մնացած է, որուն համար 150 ոսկիի մը պէտք կայ։ Բացումը տեղի պիտի ունենայ Մեծ Պասքին մէջ, որուն ներկայ պիտի գտնուի Ս. Պատրիարք Հայրը։

ՊԱՏՐ. ՓՈԽԱՆՈՐԴ Սրբազանը շաբաթ օր այցելեց Տ. Մեսրոպ Սրբազանի, որ այժմ բոլորովին առողջացած է և կրնայ իրեն այցելողները ընդունիլ։

ԱՐՄԱՆՇՈՒ Դպրեվանքին 1901ի միաբան տասը վարդապետներուն, որոնց անունները հրատարակած էինք արդէն, Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ մանրնչակագոյն ծաղկեայ փիլոններ նուիրուեցան յատուկ ոսանաւոր գրաբառ կոնդակներով։ Պատրիարքական այս կոնդակին վերջին տուներ սա տողերով կը վերջանայ. «Ի տրիտուր անցեալոց եւ ի խրախոյս ապագային»։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը կիրակի օր Գարգիւղ գտնուած միջոցին այցելութիւն տուած է նաև Մաթուս էֆ. Ունճեանի, Տիգրան էֆ. Բարաղամեանի, Բարսեղ, Տիգրան և Մկրտիչ էֆ.ք Մանուկեաններու, Արմենակ էֆ. Մանուկեանի և Աթանագինէ էֆ. Աբրահամեանի։

ԷՏԻՐՆԷԻ հրկիզեալ Ս. Թորոս եկեղեցիին շէնքին կից մատրան օծումը տեղի ունեցած է չաբաթ օր, առաջնորդ Տ. Դանիէլ Մ. Վրդ. Յակոբեանի կողմէ։ Հետեւեալ օրը առաջին Ս. Պատարագը մատուցած և առաջնորդը այս առթիւ քարոզելով, բարեմաղթութիւններ բրած է։

ԳՈՒՄԳԱԲՈՒԻ ԴՐՍԻ Ս. Յարութիւն եկեղեցիին մէջ քարոզիչ Տ. Տաճատ Վրդ. վաղը ըստ սրամադրութեան Հանուսցեանց կտակի մասնաւոր պատարագ պիտի մատուցանէ և պաշտօն պիտի կատարէ։

ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ Թաղ. Խորհուրդը նկատելով թեան առնելով Տ. Եղրաս Վ. Սարգեանի 10 տարիէ ի վեր նոյն եկեղեցւոյն նուիրած բարեաք ու խղճամիտ պաշտօնավարութիւնը մասնաւոր պաշտօնագրով մը խնդրեց Ս. Պատրիարք Հօրէն որ Մայր Եկեղեցւոյ քահանայական դասուն և թեղեւոց փափաքին համեմատ ծայրագունութեան աստիճան շնորհէ անոր։ Տ. Եղրաս Վ. Սերաստիոյ Ս. Նշան վանքին միաբաններէն է և բաւական օգտակար ծառայութիւններ մատուցած է Վիճակին, պաշտօնավարած է նաև Պալըքէսիրի մէջ։ Ուր իր կարողութեան չափով աշխատած է ի դուրս հանել Ազգ. քարուկիր վարժարանի չինութիւնը, Տ. Եղրաս Վրդ. գաւառական այլ և այլ պաշտօններ վարած է։

ԳԱՐԱԿԷՕՂԵԱՆ ԿՏԱԿԻ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ անցած ուրբաթ օրուան նիստին մէջ որոշեց Ազգ. Հիւանդանոցի Որբանոցի սաներէն եօթը պատանիներ յանձնել Պերպէրեան վարժարանը դասատիրակելու և ապագային բացուելիք Գարակէօզեան որբանոցին մէջ պաշտօնավարելու համար։ Այս Գարակէօզեան եօթը սաները գիւղօրթիկ պիտի մնան վարժարանին մէջ և Գարակէօզեան կտակին հասոյթէն պիտի վճարուի իւրաքանչիւրին համար 25 ոսկի տարեթոշակ։

ՍԱՄԱԹԻՈՅ Աղքատախնամը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ ողբացեալ Դրիգոր Խան Շամանճեանի յուշարկաւորութեան առթիւ հինգ Օսմ. ոսկի նուիրած է այրի Տկն. Պէգադիսա Գ. Շամանճեան Խան։

ԵԳԻՊՏԱՀԱՅ ՔՐՈՆԻԿ.— Քաղաք. Ժողովոյ նիստը.— Գահիրէի մեր թղթակիցը՝ Տիար Տարկաճեան կը գրէ.—Դաւառ. Ժողովոյ 104րդ նիստը տեղի ունեցաւ Ազգ. Առաջնորդարանի մէջ, նախագահութեամբ Առաջնորդ Վարդապետին։ Անդամոց մեծամասնութիւն գոյացան ըլլալով Ժողովը զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով. 1.—Քաղաք. Ժողովոյ կողմէ եղած դիտողութեանց համաձայն, կալուածոց Հոգաբարձութեան բարեփոխուած կանոնագիրը անգամ մըն ալ կարդացուեցաւ յատենի Ժողովոյ ու երկու բարեփոխումներ եղան, և որոշուեցաւ որ կանոնագիրը երկու օրինակի վրայ մաքուր քաշուի և Ժողովին նախագահին ու դիւանին կողմէ ստորագրուի։ Այս երկու օրինակներէն մէկը Ազգ. Առաջնորդարանի մէջ պիտի պահուի և միւսն ալ պաշտօնագրով մը կալուածոց Հոգաբարձութեան պիտի ղրկուի ի գործադրութիւն։ 2.—Սէյիտ Ալի Լամլումի դատի առկ եղած եկեղեցասի էպատիէի յետնեալ վարձքերուն վճարումը ապահովելու համար՝ Առաջնորդարանի կողմէ Ստիպողական Գրոց դատարանին առջև դատ բացուած էր։ Վարձակալը 57 ֆէտտան տարածութեամբ մշակեալ հող գրաւի տալու տրամագրութիւնը ցոյց տուած և Առաջնորդարանն ալ վերապահութեամբ ընդունած ըլլալով. փաստաբանին յանձնարարուած էր առ այս պաշտօնակցելու գործողութիւնները փութացնել։ Ժողովը նկատելով որ գրաւի առնուելիք գետնին արժէքը —իր կատարել տուած գնահատութեան համեմատ — հազիւ հազ առաջին տարուան վարձքին կը համապատասխանէ, և յիշեալ վարձակալութեան առաջին տարին արդէն լրացած և երկրորդ տարին ալ վերսկսած է ամիսներէ ի վեր, որոշեց որ Տիար Քէչէճիեան և Առաջնորդարանի դիւանապետը փաստաբան Տ. Սէզար Ատտալի հետ տեսակցելով, անոր ուշադրութիւնը հրաւիրեն այս կէտին վրայ և յանձնարարեն որ եկեղեց. շահերուն պաշտպանութեան տեսակէտով փաստաբանը փութայ առ այս պէտք եղածը ի գործ դնել բան օրինի։ Ժողովը փաստաբան Սէզար Ատտալի տուած տեղեկութենէն իմացաւ որ Էլֆասի Էպատիէ վարձակալութեան վերոյիշեալ դատը — որ կը մղուի Պետրոս էֆ. Կարապետեանի, Առաջնորդարանի և Սէյիտ-Ալի Լամլումի միջև — անցած է Գահիրէի Խան Դատաւորանին, ամսոյս 12ի օրակարգին մէջ։ Էլֆասի գիւղէն ընտանիք մը տեղւոյն Ազգ. Իպատիէէն 3½ ֆէտտան հող իւրացուցած էր, Առաջնորդարանը դատ բացած ըլլալով նոյն ընտանիքին դէմ, այս վերջինը տրամադրութիւն ցոյց տուած էր իրաւախոհութեամբ վերջացնելու խնդիրը, սակայն այդ տրամադրութիւնը գործադրած չըլլալով՝ որոշուեցաւ յանձնարարել փաստաբանին որ շարունակէ դատը։ 3.— Տ. Ճէպէճիեանի տեղեկութեանը վրայ Ժողովը հաստատեց Ազգաստաց Հոգաբարձութեան նոր նպաստներ և բրած լուսլումները ամսական 380 ղրշ. է ողջ։

Ժողովը ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ ժառանգական և այլ խնդիրներով։

ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ Գրիգոր Խան Շամանճեանի յուշարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցին.—Բ. և Ճ. Ղ. Մանուկեան Եղբարք ի Մանչեսթր 120, Մարկոս էֆ. Թ. Սարքեան ի Սէլէլեզ 108, Նաստիպ էֆ. Քիւրքճեան ի Պրուսա 54։

** Հանգուցեալ Գէորգ էֆ. Քէլէկեանի յուշարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 216 ղրշ. նուիրած են Հիւանդանոցին՝ Տէր և Տիկին Արթաքի Մելքոնեան ի Գահիրէ։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ.— Հոգաբարձութիւնը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Պրուսայի առաջնորդ. փոխանորդ Գեր. Վ. Դրան Ծ. Վ. Գասպարեանի և Սէլէլեզի Թաղ. Խորհրդոյ նախաձեռնութեամբ Սէլէլեզի մէջ հանգանակութիւն կատարուելով իր 2700 օսմ ձիթապտուղ ղրկուած է, որու ինչպէս նաեւ փոխադրութեան ծախքերը նուիրողներուն ցուցակը կը հրատարակենք ի սրտորև. Տ. Խորէն Հայր Կէօղիւման 30 օսմ, Տ. Նիկողոս Հայր Թումասեան 20 օսմ, Տեարք Մ. Մարկոս Լափաճեան 65. Մ. Խաչիկ Նալպատեան 50, Թորոս Սարքեան 50, Գրիգոր Խարայտեան 50, Պետրոս Հարապեան 45, Նորհատ Պէրպէրեան 40, Յովհաննէս Խարատեան 40 Մ. Ստեփան Պէրպէրեան 35, Յովհաննէս Խարպեան 35, Պետրոս Քարաճեան 32, Մ. Թորոս Ներկարեան 30, Կարապետ Գիզիրեան 30, Յարութիւն Պասմաճեան 30, Նուրիճան Մարտիկեան 30, Շահնազար Իգնատոսեան 30, Ս. Հրեշ. Եկղ. Հիմատա էն 28, Յակոբ Նիպանց 23, Սերովբէ Լաբաճեան 22։ Վարդերէս Լաբաճեան, Նշան Մ. Յարութիւնեանց, Ստեփան Զուլլուեանց, Զատիկ Զուլլուեանց, Սիմէոն Մակարեան, Գրիգոր Մ. Մատթէոսեան, Առաքել Կապաքճեան, Յակոբ Նալպանդեան, Ղազարոս Էրամեանց, Յովհան. Նէս Աղաճէնց, Զաքարիա Ներկարարեան, Նիկողոս Պէրպէրեան, Միքայէլ Մ. Արթինեանց, Պաղատար Սիմճեանց, Մ. Պետրոս Գարիկեանց, Մերիճան Զուլլուդեանց, Զատիկ Զատիկեանց, Աստուրիկ Հայրապետեան, Մ. Համբ. Սարգիսեան, Փիլիպոս Քիթանոզեան, Նուրիճան Տ. Գասպարեան, 20 ական։ Կարապետ Նալպանդեան, Անարան Տողրամաճեան, Վահան Զիլինկիրեան, Սահակ Երամեանց, Յովհաննէս Տ. Վահանեան, Ղուկիանոս Փիլանց, 15 ական։ Գրիգոր Տումանեանց 14, Յակոբիկ Գարիկեանց 13. Մելքոն Քիրէ-Միճեան 10, Մելքոն Վէղիրեանց 12, Ղազարոս պզտիկ Գալստեան, Համբարձում Համբարձեան, Նշան Խարլեանց, Գրիգոր Զէյնկիրեան, Յովհաննէս Տօլուրեան, Յովհաննէս Իգնատոսեան, Յովհաննէս Սիմճեանց, Բարթիկ Մ. Մատթէոսեան, Յովհաննէս Էքսիքեանց, Գերմանիկ Թէրզեան, Գրիգոր Աչդեան, Փիլիպոս Թէրզեանլրեանց Մ. Թովմաս Նալպանդեանց, Մ. Զաքէոս Պէրպէրեան, Յակոբ Ագէլեանց, Զատիկ Լափաճեան, Արիստակէս Պէրպէրեան, Բարթիկ Խարալեանց, Յարութիւն Նիպանց, Մատթէոս Կէօղիմանց, Սերովբէ Նալպանդեանց, Յովհաննիս Մեսրոպ Էֆ. Տ ղիեանի, ազգականներու և բարեկամներու ներկայութեանը բացի քահանաներէն ներկայ էին Տ. Եղրաս և Վարդ. վրդ.ներ։ Մարմինը ամփոփուեցաւ Ազգ. գերեզմանատունը։

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼԻ ՆԵՐՍ

Անցեալները Մանզումէի թիւերի մէկուն մէջ Սամսթիոյ դպրոցը պատահած ծեծի ցաւալի դէպքը մը կարդացինք։ Այդ խոտէն վարակուած է նաև Ս. Խաչի մանկապարտէզը. այս երրորդ անգամն է որ զաւակս աչքը կամ երեսը ուռած տուն կը վերադառնայ. մանկապարտէզի ազնիւ Տիկինը փո

ՀԱՊԿՈՒՆՔՔ

Կիրակի օր, Բերա, Ս. Օհան Ոսկեբերան եկեղեցիին մէջ վայելուչ հանդիսաւորութեամբ տեղի ունեցաւ պսակադրութիւնը՝ Մելքոն էֆ. Սարքպէյեանի՝ Օր. Պերնարդինէ Էֆթեանի հետ, կնքահայրութեամբ հարսին եղբօր՝ Օնոնիկ էֆ. Էֆթեանի։ Եկեղեցին այս առթիւ զարդարուած էր գորգերով և սեղանը լոյսերու մէջ կը շողար։ Հանդէսին կը նախագահէր Տ. Կարապետ Եպս. Քյուրեան, իր շուրջը ունենալով նոյն եկեղեցւոյ ժողովրդապետ Հ. Նիկողոս Ծ. Վ. Պագչեան և ուրիշ վարդապետներ ու դպիրներ։ Զեռնտուութիւնը կատարեց և խրատականը խօսեցաւ Պագչեան վարդապետ։

Արարողութիւններէն ետք ներկաները հիւրասիրեցան երիտասարդներու կողմէ առաջնորդուեցան եկեղեցւոյ սրահը՝ ուր ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ։

Ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին. փեսին մայրը՝ այրի Տիկին Սարքպէյեան, հօրեղբայրը՝ Տէր և Տկն. Սարգիս Սարքպէյեան, քոյրերը՝ Օր. Հռիփսիմէ, Սաթենիկ, Աղաւնի և եղբայրը՝ Պ. Մկրտիչ Սարքպէյեան։ Հարսին հայրը և մայրը՝ Տէր և Տիկին Պետրոս Էֆթեան, եղբայրները՝ Օնոնիկ էֆ. Էֆթեան (փաստաբան) և Տիար Մկրտիչ Էֆթեան, քոյրը՝ Տիկին Սաթենիկ Ուզկանեան և զաւակը՝ Արթաքի Ուզկանեան, Տէր և Տիկին Սմբատ Բեաթիզեան, Տէր և Տիկին Լօմէն Դօգիոս, Տէր և Տիկին Նշան Ալէքսիանեան, Տէր և Տիկին Յովհաննէս Աղապապեան, Տէր և Տիկին Տոքթ. Խանճեան, Տէր և Տիկին Ֆրանսուա Ռուսօ, Տէր և Տիկին Էմիլիօս Բոլ, Տէր և Տիկին Սէրգիս Միշել և Օր. Տէր և Տիկին Ալէքսանտր Մէյմարիտ, Մ. Ժորժ Մէյմարիտ, Տիրան էֆ. Երկանեան, Կարապետ և Յարութիւն էֆ. և Օր. Ազարեան, Տէր և Տիկին Պօղոս Փամպուքճեան, Աբրահամ և Մատթէոս էֆ. Հալաճեան, Մ. Ֆերտինանտ Բիչչի, Սիմոն էֆ. Հանչէր, Տէր և Տիկին Պետրոս Ասլանեան, Պ. Արշամ և Յովրամ Բէջլեան, Պէշիտեան եղբարք, Պ. և Օր. Ապիզեան և ուրիշ բազմաթիւ հրաւիրեալներ։

Շնորհալի հարսը ընդունեց շատ մը արժէքաւոր նուէրներ. իսկ փեսան բազմաթիւ շնորհաւորական հեռագիրներ և քարթեր։

Տիար Մելքոն Սարքպէյեան լաւ դերձակ արուեստագէտ մըն է և երկար տարիներէ ի վեր Պանչէ-Գարու Մէյմէ-Բէյլիտ դերձակատան մագազինաւութիւնը կը վարէր ձեռնհասութեամբ. իսկ այժմ Բերայի մէջ անձնական դերձակատուն մը հիմնած է։ Իսկ Օր. Պերնարտինէ ուսեալ և զարգացած օրիորդ մըն է. շրջանաւարտ ելած Ֆրանսական Սեօր տը Շարիթէ վարժարանէն։ Օր. Պերնարտինէ այժմէն տպագային լաւ տաղանդի մը ըլլալ կը խոստանայ։

ՄԱՀ ԵՒ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՎԱՂԱՄԵՌԻԿ ՕՐ. ԵՍԹԵՐ Յ. ԽԱՆՃԵԱՆԻ

Յաւօք կը ծանուցանենք թէ Դնալը կղզիի ազգայիններէն Մհի. Յարութիւն էֆ. Խանճեանի շնորհալի տղին կը ծաղկոնսակ Օր. Եսթեր Խանճեան չկրնալով ազատիլ երկար տանէ ի վեր զինքը տանջող հիւանդութենէն՝ կնքեց իր մահկանացուն, նախընթաց շաբաթ օր Պէշիկթաշի իրենց բնակարանին մէջ, շրջապատուած իր սիրելիներէն։

Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը կատարուեցաւ կիրակի օր, Պէշիկթաշի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն մէջ, որ լուսազարդուած էր պատշաճապէս և ուր կը հանդէսէր վաղամեռիկ օրիորդին դագաղը ճերմակ ծաղիկներով ծածկուած։

Եկեղեցին լեցուած էր յուղարկաւորներու ընտրեալ բազմութիւնով մը։ Մեռելական հանդէսին կը նախագահէր Տ. Տիրայր Ծ. Վրդ. Մարգարեան իր շուրջը ունենալով Տ. Ներսէս Վրդ. Պէրպէրեան և քահանաներ։ Արարողութիւններէն յետոյ, Տ. Տիրայր Ծ. Վրդ. յուզիչ և գեղեցիկ դամբանականի մը մէջ,—որուն բնաբանն էր Որոց բարիս գործեալ իցեն յարութիւն կենաց,—ի վեր հանեց վաղամեռիկ հանգուցեալին բարեսիրտ և ազնիւ հոգին, անոր պատուանդրութիւնն ու պարկեշտութիւնը, իր նըմանեաց հանելու, օգնելու ջանքն ու եռանդը, և մխիթարութիւն հայցեց անոր ծնողքին, քոյրերուն և եղբայրներուն, որոնք զիրար ջերմանցելու միգեր կ'ընէին փրկելու համար իրենց սիրելին։ Դամբանականէն վերջ թափօր կազմուեցաւ և դագաղը, որուն ծաղկերն ու կերոնները կը կրէին Խանճեան ընտանիքին մտերիմ երիտասարդներ, առաջնորդուեցաւ թաղին նաւամատոյցը, ուրկէ մասնաւոր չոգեմակոյկով մը փոխադրուեցաւ Դնալը կղզի։ Հոն եւս եկեղեցական հանդիսաւոր թափօրով, և կղզիին գրեթէ բոլոր ժողովուրդին, իր յուղարկաւոր ներկայութեամբ, դագաղը տարուեցաւ կղզիին գերեզմանատունը, ուր վաղամեռիկ Եսթերին մարմինը ամփոփուեցաւ ընտանիքին յատուկ դամբարանին մէջ, և ուր ցաւակցութիւններ ընդունելէն հանգուցեալին վշտահար հայրը, եղբայրները և մօրեղբայրը։

Խմբագրութիւնս ալ իր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնէ Խանճեան ընտանիքին, այս կսկծալի մահուան առթիւ։

Խանճեան ընտանիքը իր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնէ ամէն անոնց որոնք անձամբ կամ գրով ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց յաւէտ ողբացեալ սիրելւոյն՝ վաղամեռիկ ԵՍԹԵՐ ԽԱՆՃԵԱՆԻ մահուան և յուղարկաւորութեան առթիւ։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

25 Փետր. 1907

Ֆրանսական 3%	95.70
Օսմանեան Միացեալ	96.95
Երկաթուղի	153.50
Պանք Օթթօման	689.—

ՐԷՍՄԻ

ԹԷՎՖԻՔԱԹ

Շքեղարդ վիլայէթի վալիլիկի՝ Պինկազի միւթասարրֆիքը վէ գօմանտանը ֆէրեգ սաաէթլու Հիլմի փաշա հազրէթլէրի։

Պինկազի միւթասարրֆիքլիքնա թէֆիրտաղը միւթասարրֆիքը աթուֆէթլու Էօմէր Ալի պէյ էֆ. հազրէթլէրի թասին պայրաղլուշ ատր։

ՆԵՐՔԻՆ

ՆԱԽԱՀԱՆԴԻՍՏԻ ՎԵՐԱՏԵՍՈՒԶ անուանուեցաւ Վեհ. Սուլթանին յատուկ չոգենաւերուն հրամանատար Կայս. թիկնապահ էշրէֆ փաշա, որ պիտի պահէ նաեւ իր այդ պաշտօնը։

ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆ.—Ա. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Իտալիոյ դեսպանատան խորհրդական Մ. Սֆորցայի և Բ. կարգի Մէճիտիէ՝ Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարին քարտուղարին։

ՄԱՀՄՈՒԴ ՆԷՏԻՄ ՓԱՇԱ, Վիեննայի Օսմ. դեսպանը որ արձակուրդով Պոլիս կը գտնուէր, երէկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ԳԵՏՆԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐԸ.—Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ պետական պաշտօնատարներէ ոմանք բացի ուրբաթէ, կիրակի ու չորեքշաբթի օրերն ալ կը բացակային, բարեհաճեցաւ հրամայել որ պաշտօնատարները նոյն օրերն ալ ներկայ գտնուելով պաշտօնական ու հասարակաց գործերը բնաւ յապաղումներու չենթարկուին։

*** Զինուորական հանգամանքներ թոյլատր հաղուագլուխներ ազգային դաւառներու տիւղին քարտուղարներէն Զիա, Ըֆենտի և Ֆէրիտ էֆ.-ները՝ անցած Դեկտ.-ի և Յնվ.-ի միջոցին բնաւ և աւելի տոլի ամիսներուն մէջ ալ անկանոն կերպով յամառած էին իրենց պաշտօնատեղին՝ հետեւաբար յորդորուեցան չչարունակել իրենց այս ընթացքը։ Բայց անոնք իրենց եղած պատասխանիներուն հակառակ դարձեալ պաշտօնատուն չէին գացած և գործերը երեսի վրայ ձգած էին։ Այս պատճառով Պետական Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացուած է Կայս. Իրատէով, հրաժարեցուցուեցան այդ պաշտօնեաները։

ԻԶՄԻՐԻ ԹՐԱՄՈՒԷՅՆԵՐԸ.—Իզմիր, Քօքարեալէն մինչև Նազը Տէրէ թրամուէյի գիծ մը պիտի հաստատուի։ Տեղւոյն թաղապետութիւնը պիտի շինէ և չահագործէ գիծը։ Մէկ ծայրէն միւսը 20 փարսայով պիտի երթայ։ Հառայթին 100ին տասը Իզմիրի Իսլամ հիւանդանոցին։

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԹԱՆԴԱՐԱՆԸ.—Դրած էինք թէ դրամներու թանգարան մը պիտի հաստատուի։ Այս թանգարանին մէջ պիտի ցուցադրուին նաև թղթադրամներ և արժեթուղթերու ամէն տեսակները։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ նախորդ կուսակալ Նազըմ պէյի ամսական 5000 ղրշ. յատկացուեցաւ իբրև անպաշտօն վիճակի թոշակ։

ՀԱՅԵՐԸ.—Քաղաքապետութիւնը նկատելով որ հակառակ կրկին ազդարարութիւններու, Պոլսոյ փողոցներուն մէջ այս միջոցին օրին կան չափէն պակաս հայեր կը պտրտուին, ծանոյց թաղապետական շրջանակներուն՝ արգիլել այդ բանը, գիտնալով որ հակառակ պարագային ծանր ու վճռական պատասխանատուութեան պիտի ենթարկուին պատկանեալ պաշտօնեաները։

ԱՆԹԵԼ ՀԵՌԱԳԻՐ.—Զեռնտաս պաշտօնարանը որոշեց երկու ուսուցիչ բերել տալ՝ անթել հեռագրի կազմակերպութիւնը և հաղորդակցութեան եղանակը ուսուցանելու Տրէնէի ու Քէլէմիշի անթել հեռագրի պաշտօնեաներուն, վասն զի այդ դրութեան շատ մը օգուտները տեսնուած են և ուրիշ տեղեր ալ պիտի հաստատուի։

ՈՂԽԱՐԱՀԱՄԱՐԸ.— Ելմական նախարարութիւնը նկատելով որ ոչխարահամարի թուականը՝ մարտ 1՝ մօտեցած է, ծանոյց ամէն կողմ ժամանակին ձեռնարկել այդ գործողութեան, բոլոր ոչխարները անթերի արձանագրել, տուքերու գանձումը յապաղմանց չենթարկել և հասոյթները ամէն ամիս ղրկել։

ԴԻՍԶՆՆԱՐԱՆ.—Պոլսոյ գերեզմանատուններու շրջակայ չորս տեղեր մանաւոր վայրեր պիտի յատկացուին՝ բժիշկներուն կողմէ պէտք տեսնուած դիակնութիւնները կատարելու համար։

ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՊԱՀԱՆՋԲՆԵՐԸ.—Բ. Դրան տեղեկագրուեցաւ՝ ազգու հրահանգ տալ քաղաքային պաշտօնեաներու, որպէս զի Բ. Դրան զեկուցանեն թէ տուրքէ պարտք ունեցող և իրենց ծննդավայրին մէջ ինչք չունեցող ու Պոլիս գտնուող գաւառացիներուն պարտքը ո՞րքան է։

ՊՐՈՒՍԱՑԻ ԴԱՇՏԸ.— Զեռնտաս պաշտօնարանին գրուեցաւ տեղեկագրել թէ Պրուսայի դաշտին մէջ գտնուած ճահիճը մաքրելու մասին նախապէս ի՛նչ տեսակ քննութիւններ ու գործողութիւններ կատարուած են և թէ այդ մասին ի՛նչ ընել պէտք է։

ՄԱՀ.— Սպարապետի Դրան ընդհանուր սպայակոյտին նկարչատան տեսուչ Ֆէրիդ Ալի Ներիֆի փաշա մեռաւ։

ՊՕՅԱՆԱ ԴԵՏՔ.—Շքեղարդի նահանգին Պոյանա գեղը խորունկցնելու և չոգենաւային երթեւեկ մը հաստատելու նպատակաւ Օսմ. Ընկերութիւն մը կազմելու խնդիրը կը քննուի Պոլսոյ առեւտրական Սենեկին կողմէ։

ԲԱՄԲԱԿՆԵՐԸ.— Առանձին կը գրեն թէ տեղւոյն առեւտրական Ընկերութիւնը ընդարձակ ահմաններու մէջ գործառնութիւն կատարելով բաւական օգտակար կ'ըլլայ Աստանայի բամբակի հրապարակին։ Նաև բամբակի հունտ կը բաժնէ երկրագործներուն և թէ գնած բամբակները Համսուրի կը ղրկէ, որով թէ բամբակի մշակութիւնը կը զարգանայ և թէ դիներն ալ բաւական կը բարձրանան։

ԱՐՍԷՆ ԷՖ. ԶԱՎԵԱՆ յաջող քննութեամբ մը առաջնակարգ դեղագործի վկայական ստացաւ Կայս. Բժշկ. վարժարանէն։ Արսէն էֆ. նախապէս քաջավարժ գործնական դեղագործութեան ալ, կը փափաքի պաշտօն ստանձնել մայրաքաղաքիս և կամ գաւառներու դեղարանաց մէջ։ Դիմել խմբագրատուն։

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ մը վարժ և փորձառու առեւտրական կեանքի մէջ և հմուտ տեղական լեզուաց՝ ֆրանսերէնի և առեւտրական գիտելեաց, կ'փափաքի ստանձնել ո և է պաշտօն վաճառատան մը մէջ։ Պատուաւոր հրաչխաւորութիւն։

Դիմել Ալիքբարմաքեան խան, թիւ 1։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԱՐԿԱԾ.— Երէկ գրոյց կար Պոլսոյ մէջ թէ աւստրիական Լոյդի Մարիա Թերեզա չոգենաւը արկած մը ունեցեր է Կրէտէի բացերը, իր կաթսային վնասուելով։

ԱՆԳԻՏԱԿՑ ՈՃԱՌՈՐԾՈՒԹԻՒՆ.—Պէյրութի Զէյրէ գիւղին մէջ ունցածները արտակարգէն դէպք մը եղեր ունեցաւ։ Մէրիէմ էլլալ անուն կին մը, իր երկու աղջիկ զաւակները մէկը մէկ տարու և միւսը տասը տարու, քնացնելէ ետք, դրացիին տունը կ'երթայ։ Իր բացակայութեան, օրորոցին պզտիկը կ'արթննայ և կը սկսի լալ։ Իր կոծերէն ու աղմուկներէն կ'արթննայ մեծ քոյրը որ կ'ուզէ զայն լռեցնել և դարձեալ քնացնել։ Բայց պզտիկը անողոք էր, միտ կուլար կը պօռար։ Այն ատեն քոյրը սեղանին վրայէն դանակ մը առնելով կուգայ օրորոցին քով և դանակով սպառնալով նորածինին կ'ազդարարէ ձայնը քաշել իրեն։ Բնական է թէ անմեղը բան մը չհասկնար այս սպառնալիքէն ու կը շարունակէ իր պոռտուքը։ Այն ատեն, միամիտ աղջիկը անգիտակցաբար դանակը կը զարնէ մանկիկին գլխուն, որ կ'սկսի արիւնել։ Աղջիկը տեսնելով որ իր պզտիկ քոյրը կարմիր արիւններու մէջ մնացած է, ինքզինքն ալ կ'սկսի պաղակել, լալ ու կոծել։ Մայրը և դրացիներ կը հասնին և ակամաւ կ'ըլլան ասկալի տեսարանին։ Մանկիկը քիչ ետք մեռաւ, իսկ անգէտ քոյրասպանը ոստիկաններուն առջեւ հեկեկալով պատմեց դէպքը։

ՁԵՌԲԸ ԱՐԱՔ ՑԱՃԱԽՈՐԴ ՄԸ.—Թէփէ-Պաշրի կողմը, կաթնավաճառ ծաղրարար Թոմայի խանութէն ժամանակ մը ի վեր պնակ, դգալ, դանակ և այլն կը գողցուէին։ Լէֆթէր տպարանին պաշտօնեաներէն հելլենահպատակ Նանի երէկ նոյն խանութը գացած, կաթ խմած էր և վճարելով կը մեկնէր, երբ աչկերտը նշմարեց որ պնակը և դգալը չկան։ Անմիջապէս ետեւէն վազեց, բռնեց մարդուն օձքէն և ոստիկանութեան յանձնեց. Եանիի վրայէն գտնուեցան պնակը և դգալը։

ՈՃԻՐ.—Շաբաթ գիշեր, ժամը 3ին Էյրի Փարուի Զուքուր - Զէշմէի մօտ բանջարեղինաց պարտէզի մը պարիսպին կէսը փողոցէն ձայն մը իմացաւ որ «Զարնուեցա՛» կ'ըսէր. կէսը դուրս փութաց և ոտքերուն առջև մարդ մը տեսաւ պառկած. չորս հոգի ալ կը փախչէին։ Ոստիկանութիւնը հասնելով հաստատեց թէ այդ անձը Համամի անուն պղնձավաճառ մըն է որ Էմիրէ Փարու կը բնակի և Պայազիտի մէջ խանութ ունի։ Բժշկական քննութեամբ հաստատուեցաւ թէ կոտրքին աջ կողմէն դաշոյնով զարնուած և արիւնարբութեան հետեւանքով մեռած է։ Համամի կիսը յայտարարեց թէ իր ամուսինը, առջի առտուն, սպիտակ քսակի մը մէջ քսան ոսկի դնելով տունէն մեկնած էր։ Նաև հաստատուեցաւ որ առջի գիշերը իր ընկերոջ՝ Նուրիի հետ Ունգարանի կողմը գինետան մը մէջ խմած էին։ Նուրի գտնուելով հաստատեց այդ պարագան, յայտնելով որ իրենց վերադառնալու պահուն անծանօթ չորս մարդեր դէմերնին ելլելով, զէնքով իրենց վրայ յարձակած էին, որով ինք փախած էր և թէ չէր գիտեր թէ յետոյ Համամի ի՛նչ եղած է։ Սպանեալին քսակէն երկու ոսկի և հինգ քառորդ գտնուեցան, մինչդեռ առտուն քսան ոսկի ունէր. սակէ կը հետեւի թէ ոճրին շարժառիթը գողութիւն է։ Ոճրին վայրէն դաշոյն մը գտնուեցաւ։ Սպանեալը ունի կին մը ու երեք զաւակ։ Քննութիւնները առաջ կը տարուին։

ԱՂԵՏԱԼԻ ՀՐԴԵՀ.— Քէօբրիւլիւի Օրէշա գիւղին մէջ Քրիսթէի տունէն հրդեհ ծագեցաւ և ամբողջովին այրեցաւ նոյն տունը ու յարակից գոմն ու յարդանոցը։ Բոցերուն զոհ գացին նաև յիշեալին մէկը 10 և միւսը 3 տարու երկու աղջիկները, որոնք կը քնանային, ինչպէս նաեւ վեց կենդանիներ, արմատիք. և այլն։

*** Բրէզէրինի Իզէրթով գիւղին մէջ Իսմայիլի յարդանոցէն հրդեհ ծագեցաւ և այրեցաւ 7-8 յարդանոց, և էյուպ անուն անձին 25,000 օխա յարդը, 70 գրիւ արմիքը և տունը։

ՇՈՎԻՆ ՄԷՋ ՄԱՐԴ ՄԸ.— Շեմզօ նաւամիջը շաբաթ օր երբ Բալաթցի բացերէն կ'անցնէր, տեսնուեցաւ որ մէկը կը տապալի ծովին մէջ։ Անմիջապէս ազատելին այն մարդը որ քիչ ետք մեռաւ։ Հաստատուեցաւ որ Սկիւտարի մակուկավարներէն Ահմէտն է, որ երբ յանձխորդ մը կը տանէր, ինքզինքը ծովը նետած է այդ տեղը, անձնասպան ըլլալու համար։

ԱՐԻՒՐԱՄԵԱՑ.— Իզմիրի Թէբէ ճիթ թաղին մէջ Բապա անուն կին մը մեռաւ 104 տարու։

ՁԻՈՒ ԱՐԿԱԾ.— Ռէժիի պաշտօնեաներէն Պառոն տր Վանտէօվռ, առջի օր ձիով Ֆընտըքլրէն անցած ատեն, ձին խրտչելով կառքի մը զարնուեցաւ։ Պառոնը վար ինկաւ, բայց չվնասուեցաւ. ձիուն տոքերը վնասուեցան։

ՓՆՈՒՑԱԿԱՆ

Երկու ամիսէ ի վեր աղջիկս ակուայի ցաւէ կը տառապէր, դարմանելու համար շատ մը առաջնորդներու դիմեցինք, սակայն ո՛չ մէկէն օգուտ տեսանք։ Վերջապէս կարգ մը անձանց յանձնարարութեան վրայ Պալաթ, Թէֆթամինարէի կողմերը բնակող նշանաւոր առաջնորդ և Կայս. Բժշկ. Վարժարանէն առաջնակարգ վկայուած Աքատ էֆ.ի դիմեցինք, որուն ճարտար դարմանումներուն շնորհիւ տասը օրուան մէջ ցաւը բոլորովին անցաւ առանց չնչին հետք մը թողելու. հետեւաբար կը խնդրեմ որ ձեր պատուական թերթին մէջ անկիւն մը շնորհէք սոյն շնորհակալիքս համար զոր կը պարտիմ յիշեալ առաջնորդ Աքատ էֆ.ի։

Բարձր. Դրան ներքին հաղուակալութեանց դիւանի քարտուղարներէն
ՖԵԱԶԻՄ

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ "ԺԱՆՐ,, ՕԼԱ

Առաջիկայ Եշ. գիշեր, 15/28 փետր., Բերա, Օտէոնի թատրոնին մէջ տեղի պիտի ունենայ ժամերը Սալա պարահանդէս մը, որուն շքեղութեանը համար ամէն միջոց ձեռք առած է Մ. Ռուսօ։ Մուտքի տոմսին գինն է մէկ մէճիտ։

ՀԱՅԻ ՍԱՐԻՄԻ ազդը տես Դ. երես։

ԹԱՏՐՈՆ ՄԵՆԱԿՇԱՆ

Օսմանեան թատերախումբը պատիւ ունի հաղորդել թատերասէր հասարակութեան թէ՝ յառաջիկայ շաբթու միջոցին մի՛միայն եռեք ներկայացում պիտի տայ Բերայի Վարիէթէ թատրոնին մէջ, երկու երեկոյթ և մէկ որեկոյթ, որոնցմէ վերջ պիտի մեկնի Պուլսա։

Այս երեք ներկայացումներու թատերախաղերը պիտի ըլլան կատարելագոյն նոր և կատարելագոյն «առաջին անգամ» առնուած Մենակեան թատերախումբին նոր Բէքիրթուարէն որ տակաւ ճոխանալու վրայ է և խումբին Պրուսայէ վերադարձին՝ յուսալի է որ անիկա ամբողջովին կազմակերպուած ըլլայ։ Աչքը լոյս Պրուսացիներուն՝ որոնք բացի Մենակեան թատերախումբէն, պիտի վայելեն նաև նոր թատերախաղերու բացարձակ առաջնութիւնը։

*** Բերայի Վարիէթէ թատրոնին մէջ սրբուելիք երեք ներկայացումներէ առաջինը պիտի ըլլայ չքեղ եռեկոյթ մը, և պիտի տրուի ի պատիւ խումբին առաջնակարգ ու կարողագոյն դերասան ու դերասանուհի՝ Տէր և Տիկին Պիննէմէճեանների, որոնց արուեստագիտական տաղանդին հանդէպ թատերասէր հասարակութիւնը պիտի ապացուցանէ հարկաւ նիւթապէս ալ իր բարձր գնահատութիւնը։

*** Մենակեան թատերախումբը սկսած է երէկ փորձել՝ Կ. Պոլսոյ համար բացարձակապէս նոր զաւեշտ մը, Պու

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻՆ ԱՐԿԱՆԱԼԻՑ ԹՍԻԹՕՆԸ
ԳՐԵՑ Ս. ՍԱՀԱԿ
ՔԱՐԿՄԱՆՆԷ ՊԵՏՔԻՆ

Խարտեաշ Մաջը

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Դ.

Տիկին Կարանթիէ այս խորհուրդներուն մէջ ընկղմած կարեւորութիւն անգամ չէր տար միւս յարկաբաժիններուն մէջ եղած տարօրինակ ալմակներուն և զարմացական խօսուածներուն. յեսոյ յանկարծ աթափեցաւ, նստած տեղէն վեր ցատքեց, բակին մէջ ազմուկներ կային. հետաքրքրութենէ մղեալ պատուհանը բացաւ, ի՛նչ տեսնէ, խումբ մը ոստիկաններ զանակ կ'ապտուէին իրենց տան դրան առջեւ. ամբոխը խումբ խումբ մէյմէկ անկիւն քաշուած զանազան և ինքնատեղծ մեկնութիւններ կուտային անցած դարձածներուն վրայ, յատեր լուռանքներ կը անդացնէին Օր. Թէրէզի հասցէին, իբր թէ իրաւ տարագործ մը եղած ըլլար։

—Ո՞վ գիտէր թէ, կ'ըսէր ճատմախոս ծերուկ մը, այս ա՛նքան համեստ և գեղանի աղջկան ներքին մարդուն մէջ ժանտաժուռ թոյնի երակներ կայ՝ն, վա՛ռ. խեղճ մարդուն գլուխը կերաւ, հիմա թող երթայ բանտին մութ անկիւններուն մէջ իր տարին մեղքը քաւելու։

Տիկին Կարանթիէ բարկութեամբ,

—Աւ ի՛նչ պիտի ըլլայ. աղջիկ իրը տարագործ տարին տարին, հիմակ ալ տուներնի՞ս հակոդութեան տակ առեր են. սա՛ չարախօս արարածները ի՛նչ կ'ըլլան կոր, ա՛էն կոզմէ լուռանքներ, արհամարհական բացագանչութիւններ, առնելի ամբաստանութիւններ. է՛, Աստուած ի՛նչ է կամցեր ան կ'ըլլայ, բայց սա՛ պահակները անպատասխան Քլոտիս գալուն կ'սպասեն, խեղճ զաւակս բանէ մը տեղեկութիւն չունի սակայն գանէն ներս մտածին պէս պիտի ձերբակալեն զինքը։

Տիկնոջ հետաքրքրութիւնը երթալով կ'աւելնար, սենեակին մէջ անդադար քայլ կ'առնէր, առանց ձեռք առնելիք միջոցներուն մասին վերջնական որոշում մը կարենալ տալու. եթէ Քլոտն ալ ձերբակալէին ինք բոլորովին մենակ անոք ու անօգնական պիտի մնար, իր կեանքին նեցուկները կը բաժնէին իրեն, նօրէն կը նորոգուէին իրեն նախկին վիշտերն ու կեանքի դառնութիւններ։

—Բայց հոգս չէ, ըսաւ Տիկին Կարանթիէ ոտքը գետինը զարնելով, ասոնք չեղած բաներ չեն, և քանի որ գեղանի Թերէզս անմեղ մըն է, ան ինչու վշտակոծիմ անոր առժամանակեայ ձերբակալումին համար, երբ խնդիրը երեւան ելլէ հարիւա պատիւ, համբաւութիւն, անմեղութիւն իրենց նախնի հաստատուն կռուաններ կը գտնեն, շատ անգամ թերթեր անմեղներու իրը տարագործ ձերբակալումն մասին տարօրինակ լուրեր կուտան, բայց քիչ առենն Աստուածային արդարութիւնը ամէն ինչ կը կարգադրէ։

Վայրկեան մը մտամտոք խորհելէ յետոյ,

—Բայց, ըսաւ, չպիտի յաջողին Քլոտը ձերբակալելու։ Անմիջապէս դարակին քով գնաց և սեւ, երկայն գլխոց ծածկոց մը առնելով լաւ մը փաթթուեցաւ, իր բացակայութեան մասին ոստիկաններուն կասկած չտալու համար լոյսը չի մարեց, սենեակին դուռը կամաց մը բանալով նայեցաւ թէ արդեօք ներքնայարկին մէջ ոստիկան կ'սպասէ, մարդ մարդասանք չկար դուրսը. հետեւաբար մասներուն ծայրը կոխելով կամաց կամաց հինգերորդ յարկի սանդուխներէն վար եկաւ, յետոյ իբր թէ հինգերորդ յարկէն վար կ'իջնէ, անվնաս քայլերով վար իջաւ և առանց ոեէ արգելքի ու պատուարի հանդիպելու մեծ դռնէն դուրս ապրդեց։

* * *

Անիյէր փողոցին շոգեկառքի կամուրջին շրջակայքը Սէն գէտը հոսանում է, Քլոտ մինչև իրիկուն թիավարելէ, գետին վրայ ազդ անդ նաւակով շրջագայելէ ետք նաւակը ինքնաբերաբար հոսանքին մէջ մտած էր, խեղճ երիտասարդը տրտունջ ջանքերով նաւակը եզերք բերելէ յետոյ բոլորովին ուժաթափ եղած,

—Երեն անիծածս, կը պոռար ինքներին, ձիւն ձմեռ, ձեռքերս ամբողջ կդուած, սա փորձանքն ալ դլխուս գալ պէտք էր, այդ պահուն կամուրջին վրայ է անցնող շոգեկառքը սուլեց։ Քլոտ ա՛լ աւելի բարկացած,

—Վա՛յ չար ատանայ, սա՛ շոգեկառքն ալ փախցուցիք, հիմա կէս ժամ երկրորդին սպասելու է, ըսաւ, շրջականերէն լսելի ըլլալու ատիճան բարձր ձայնով մը։ Թեւակները կրկին ձեռք առնելով թմրած մկանները տաքցնելու համար սկսաւ եղերքն ի վար թափառել։ Նաւակը նեռի մը արագութեամբ կը սուար բայց Քլոտի համար ասիկա բան մը չէր մէկէ աւելի մրցումներու մէջ ամէնէն քաջալարժ թիավարիկներուն իսկ մատ խածնել տուած ու առաջնութիւնը խլած էր անոնց ձեռքէն։ Նաւակը գեղարուեստական գեղեցիկ շինուածք մը ունէր, և հօրմէն ժառանգ մնացած էր։ Քլոտ մէկ երկու անգամ մտադրած էր նաւակը ծախելու, բայց Թերէզ հակառակած էր օրավուրաւ չատ անգամ Սէրժի և անոր ծանօթացած տարօրինակ վաճառատան պատին ընկերակցութեամբ գեղին վրայ ձկնորսութեան կ'ելլէին, այս ժամանցը շատ հաճոյք կը պատճառէր գեղանի աղջկան սիրելի նշանածին, հետեւաբար չէր ուզեր նաւակը ծախելով Սէրժը այս հաճոյքէն զրկել։

Այն օրը նստար Ֆորմոնի գրասենեակին առջեւի նրբանցքէն անցած պահուն լսած էր նստարին աղջկան՝ Օր. Ժիւլիէնի ձայնը որ հօրը կ'ըսէր,

—Ա՜հ, սիրելի հայրի՛կս, այսօր օդը քիչ մը բաց է, ձիւնի բաթիլներն ալ դադրած են, կը փափաքիմ Անսէնիէի կողմերը պտոյտ մը կատարել,

Ժիւլիէն ամէն օր կէս օրուան ժամը 12ի միջոցները իրենց բնակած յարկաբաժինն ներքեւը գտնուած՝ հօրը գրասենեակը իջնելով գոյն կերակուրի կը հրաւիրէր։ Հայրը մէկը աւելի անգամներ յանդիմանած էր աղջիկը որ ճաշու հրաւէրի համար ինք մինչև վար չգայ, այլ սպասուհին զրկէ, բայց Ժիւլիէն

—Հայրի՛կս, կերակո՛ր մի համար ձեզի անձամբ հրաւէր կարդալու հաճոյքէն մի զրկէր զիս, պատասխանած էր։

(Շարունակելի)

Ա Զ Դ

Օրթագիւղի Ս. Աստուածածին եկեղեցին լս տարարի մը պէտք ունենալուն, փափաքողք կրնան դիմել նոյն եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհրդարանը։

ԱԲՐՈՏԻԹԵԱՆ ԵՒ ԾՆՆԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՑ ԱԼԵՏԵՐԻՆ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄԸ

Առաջին այցելութիւնը Զրի է

Ծննդական և արբոթիւեան գործարաններու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկ

ՏՕՔԹՕՐ ԳԱՌԼՕ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

գիւղական վերջին նորութեանց չնորհիւ առանց ցաւ զգացնելու ենթակային, հիմնապէս կը բժշկէ արբոթիւեան և ծննդական հիւանդութեանց ամէն տեսակ հիւանդներ, և մանաւանդ դժուարամիզութիւնը։

Ամեն օր, կէս օրեն վերջ, բաց ի Կիրակի օրեն, կը գտնուի Պահնե-Թաբու շարաւանատ. Հանի Պէհիրի անկիւնը թիւ 18, Մեհմատբեգեան-Պիանճի Դեղարանը։

Ուրբաթ օրերը ձրի 12—10

ԻՆՉ ԿԵՐՑՆԵՄ ՑՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսուան ըլլան, մայրերը անոնց բաւ սենդարար ուտելիք գտնելու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ չատ բնական է, բան որամ, մայրական կոթը որչափ ալ առատ ու օրաւոր ըլլայ, ալ ետ տարեական կը դառնայ տղաքը ուժվոնելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամենին հռչակուած բժիշկ Տքդ. Ֆոլիէ ուսումնասիրութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը երկար փորձերէ ու գնուութիւններէ վերջ, յայտնած է հետեւեալ տղոց համար առաջին կարգի մնունդ մը, ՖՕՍՖԱՖԻՆ ՖԱԼԻԷՆ անուամբ, որ արդի ի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ ազգերուն մէջ ընդհանրացած է։ ՖՕՍՖԱՖԻՆ ՖԱԼԻԷՆԸ չօգնիր պէս խիստ քաղցրակամ է և միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սենդարար ու կազդուրիչ։ մայրական կաթին կրկին անգամը մնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը մնանին, կ'ուժգնան, կ'ամրանան, կը կայտառնան, յուսով տաքի կ'ելլեն և անոնց հիւանդանալու սեռայ կը հանեն։

Հազարաւոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ ՖՕՍՖԱՖԻՆ ՖԱԼԻԷՆԸ մեծցող տղաք, քաղաղ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մարդիկ եղած են տղոցային։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի մնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրիկ ու նիհարներէ որոնց վերջին աստիճանի ոյժ, մնունդ և կորով կուտայ։

ՖՕՍՖԱՖԻՆ ՖԱԼԻԷՆԸ կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարանները ու դեղի մթերանոցներուն մէջ 7—26

ՃԷՑԼԱՆ

ՄԵԾ ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՀԱՆԴԻՊԶԵԼԻՆԱՑ ԲՐԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ ՄԻՀՐԱՆ ԳԻՄՀԱՃԵԱՆ

Նոր բացուած վաճառատունը կը գտնուի Մուլեան Հասմ Բինթօ Եանի տակ։ Սոյն Վաճառատնս մէջ կը գտնուի ամէն տեսակ տրանց և տղայոց պատրաստ գօսդումներ, բարձեր, ռէտէնիօթի գօսթի մեներ, մ քվ ուլամներ. Բօպ որ չամարներ և ամէն տեսակ հանդերձեղէնք. կը յուսանք թէ ունդամ մը այցելող յանձիրդները չատ դոհ պիտի մնան թէ՛ կերպասներու տեսակներեան, թէ՛ ձեւերուն նրբութեան գիներուն ամանութեան բարդատասակ ուրիշ կարգ մը վաճառատեսակներէն 30 % զեղչով կը վաճառուին։ Գիներնիս խիստ վերջին է. 1 թիւ 2 դրուշ։ 13—20

ՀԱՐԻՒՐԻՆ 10 ԶԵՂՉ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՐՍԷՐԵԱՆ

ՏՈՔԹ. Ա. ԵՈՐԿԻԱՏԷՍ

ՆՈՐԱԳՈՅՆ ՄԷԹՈՏՈՎ ԵՒ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ԲՈՒԺԷ ՄՈՐԹԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԳԱՂՈՒԱԿԱՆ ԱԽՏԸ ՈՐՈՆՑ ՄԱՍՆԱԳԷՏՆ Է

Տօքթ. Ա. Եորկիատէս որ գաղութական տիտի և մորթի հիւանդութեանց հաստատուած մասնագէտ Տօքթ. Ֆաւորիէի օգնականը եղած է Բարզի մէջ այս տեսակ հիւանդութիւններէ առաստղները բժշկական նպատակի ու նատարէպագրեանում մէջ՝ Բերա Անտարտարը չաքարաւանատ Լեքոնի վերնատունը առաջին յարկի արարքանոցը՝ ամէն օր կէսօրէն մինչեւ երեկոն։

Մասնագէտ է մանաւանդ մազի տաղուկ ամէն տեսակ հիւանդութեանց. նեբրագնան վերջին դրութեամբ հիւանդէս կը բուժէ մազերու թափելը գլխու թեփն ու էկզեմ։ Մորթային հիւանդութիւն ունեցողները երեկոյթի Զորեքշաբթի և Շաբաթ օրեր (Ը. Թ.) ժամը 6էն մինչեւ ութ կ'ընդունի։ 40—31

ԳԵՕՑԻՒԹ ԷԼԳԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՆԸ

Գ. ԷՄԻՆԵՖՆ Վ Է ՇԻՒՐԻԹԵԱՆ

Իսթանպոլ, Սալթան Համամբնոտ Փոստարան խանթ թէտիր 2՝ գարթնոց

Էլպիսէ մաղազանը միջոցներուս ալեսան է՝ ենթէ վէ էն գլուսաւ գնոտի էնթիլիթ էթմիշ օլսան վէ 1871 սէնէ. սմնատ թէլէնս օլսանտ Գ. Էմինենֆն պէօյիւք էլչիսի սէրօրիմոսը, էսգի նամ ա իսթէմէնիր վէ մէգանիրիզ սալ՝ թէլեսիլ էթմէ էլչիսի նատատ, սոնրսզ օյ նամանտան սա սէֆնա պիր զամ սոնա թիզլիյոր վէ թէլեֆոնլէ գելսէ գոյսէ էսէրլէր. Թոսնանտ բանրն, սանամ էրգինէի գամբնը գիմատանի հարը վէ մաղազարդան թէվէնսիս էլլէմէկ սարը։

1. Օրնատ սէվմատ էլչիսի՝ սոն սանամ գոնուլ վէ գիրիշիլէրինի,
2. Գոնամալարդն էնթանէ վէ ղէ բանգիթիթիր,
3. Ֆիրանալարդն գանէ թիթէնալ վէ էլչէերէրի օրնատարը։

Բէյնէլան կեօրէն մանիֆէրէտ միւրթէրիլէրին մէզգիրը մաղազանարդմրդ սոն սարբիմանանալարդնու գատիրէն էմրիլդ։

Մէզգիրը մաղազատա էօյլէ իւզէ բինէ սոք էլչիսէ եարդըմտատա սարդ սրդանանալարդ գոնդրի։ Ա. վճարումէն սէսեսդ։ Մոխտատ սարդանթիրդեն են Բիւյիք Ֆոնոթի էմիրանթիր 1888 և 1908էի, 3 % սոմատարդեր, Օսմ. երգիմանլը, Գանգ Նատ. ար Կրեա։ Կը ծախէ նոյնպէս Եգիպտական Երկաթուղիի բրօմէսներ՝ թէ՛ հատ, թէ մասնաբաժնարդեն մէջ։ Կը վճառէ նաև Երանիի Բանկարանի գործարանին քանեակ, ոսկի և մատիրա ամատկով։ Գերմ. Հօրվերդ գործարանի քարիւղով տաքցող խնայողական լամպերներու և ջերմոցներու միակ վաճառողն է։ Թիթեղաբանութիւնք Տանկ. Հայ. Ֆրանս. Ռուս. և Հրէերէն։

Ամանոցների գլխաւոր քաղաքներու մէջ գործակալութիւն ստանձնել փափաքողներ պէտք է դիմեն Կեդրոնատեղին, որոնց պիտի առաջարկուի գնոյցներ պայմաններ։ 40—28

ԷՃԶԱԽԱՆԷ

ՕՍՄԱՆ ՍԻՒՐԷՅԻ ՓԷՐԹԷԿ

Զարուս Դաբուսու Բուրպինեան Կեսիկ Փաւա Պաբընտա Տիվան Ալի ճասսեսիճեան

Մէզգիր էճզախանէյէ իպրաղ վէ իրսալ պուլուրլաճաղ բէյէթլար՝ էճզաբլրք ֆէյնիրին թէրքիրանը ախիրլանիէ թէվֆիդէն վէ սրհաթը ումումիյէ պիր իրսալէթը միֆթահերէ օլմադ իւզրէ քէմալը տրդգաթլա վէ մուլէնմարը սերմայէնիսէ եալնըզ 100սէ 10 թէմէթիւ ալընարագ իթիրզար իսիլիր։

Նորվէյիանդն էն ալէա խալիս պաւրք եալը ատիի պուլունուր։ 8—5

Ծ Ա Ն Ո Ւ Ց Ո Ւ Մ

Այն տեսակ եղանակի մը կ'ապրիք որ թէր ամէնէն աւելի կարեւոր բանելին է։ Պարտականութիւն կը համարիք այս առթիւ ժողովուրդին յիշեցնել թէ, Բիւֆալի եղբարց թէյի վաճառատունը կը գտնուի Ղալաթիա, Բարաքէօյ, կամուրջի ճամբուն վրայ թիւ 19, Շիտաթ վաճառատան քով։ Ինչպէս ամէն տարի, այս տարի ալ, առանց նիթանկան զոհողութիւնները նիստ առնելու, յատկապէս Զինէն, Ճավայէն, Սէյլանէն բերել տուած են ամէնէն ընտիր ամէնէն հոտաւէտ, ամէնէն պատուական թէյեր, որոնք 25, 50 և 100 տրամ տուփերու մէջ դրուած են և կնքուած են ճաճառատան նիշով։

Նկատելով որ թէյին կարեւոր կողմանէ է նաև սամավարը, մեր յաճախորդներուն դիւրութեան համար Ռուսիայէն յատկապէս բերել տուած ենամէն տեսակ սամավարներ, որոնք գործարանին դիներովը կը ծախուին։

Կան նաև շաքարեղէնի վերաբերեալ ամէն տեսակ, ընդունելութեանց, հարսանեկան հանդիսաներու և մկրտութեանց համար, հարսանեկան մոմեր, գոգաներ, միրուութեան հագուստներ և այլն, ամէն ալ խիստ դիւրամատչելի պայմաններով։

Ց նձնարարութիւնք ճշդագոյնութեամբ կը կատարուին։ 7—25

P. MAVRIDIS et Cie

Բ. ՄԱՎՐԻՏԻՍ ԵՒ ԸՆԿ.

Կիւմիւլի խան, թիւ 4, Ղալաթիա

Մասնաճիւղ.— Կէյվէ, Գիլէթի, Ֆասարաղը, Դոնիա, Էրզրում, Ագչէկիր, Շամ, Գէրաթ, Եանտա, Էրիէրի, Գոնիա, Բէօթիէնէ, Իզմիրլի, Կոլաց.

Կ'զբաղի սեղմատարական ամէն տեսակ գործակալութիւններով և ծանօթ արժէքներու արժէքին վրայ 75% փոխառութիւն կ'ընէ 9 % տոկոսով։ Կարօնները կը վճարէ և վիճակահանութիւն կամ տոկոս ունեցող արժէքներ կը ծախէ կանխիկ կամ 75էն 100 դր.ի մասնավճարներով։ Ծոխատատ արժէքներուն տոկոսը կամ չտեսած դարդերը կը պատրաստի գնողին։ Ա. վճարումէն սեսեսդ։ Ծոխատատ արժէքներն են Բիւյիք Ֆոնոթի էմիրանթիր 1888 և 1908էի, 3 % սոմատարդեր, Օսմ. երգիմանլը, Գանգ Նատ. ար Կրեա։ Կը ծախէ նոյնպէս Եգիպտական Երկաթուղիի բրօմէսներ՝ թէ՛ հատ, թէ մասնաբաժնարդեն մէջ։ Կը վճառէ նաև Երանիի Բանկարանի գործարանին քանեակ, ոսկի և մատիրա ամատկով։ Գերմ. Հօրվերդ գործարանի քարիւղով տաքցող խնայողական լամպերներու և ջերմոցներու միակ վաճառողն է։ Թիթեղաբանութիւնք Տանկ. Հայ. Ֆրանս. Ռուս. և Հրէերէն։

Ամանոցների գլխաւոր քաղաքներու մէջ գործակալութիւն ստանձնել փափաքողներ պէտք է դիմեն Կեդրոնատեղին, որոնց պիտի առաջարկուի գնոյցներ պայմաններ։ 40—28

ԱՅՍ ՅՈՒՐՏ ՕԴԵՐՈՒՆ

ամէն մարդ կը դժգոհի թէ դէմքը, շրթունքները և ձեռքերը կը ճաքտին և գէշ երեւոյթ մը կ'առնեն։ Ասոր լաւագոյն և միակ գարմանն է Ֆարուքիի Նէրմիկա ջուրը, որ մասագէտ երու կողմէ պատրաստուած է այս մասին յատկապէս։

Կեդրոնատեղին է. Սուլթան Համամ, Ֆարուքի հռչակաւոր անուշահոտութեանց վաճառատունը։

ԹԱՀԹ ՊՐՈՒՆԵԱՆ ԹԷՐՋԻ ՑԱԿՈԲ

Մոտիմա Բարատա Մանասթիր խաւնրատ 32 նօմէրօթլէ մարքազամ օսմանլը արմարլաբ էլպսէ իլէ մէշղուլ օլուզ վազիֆէն կիտիրինէ մուսաֆիրզ օտրէթէ պիրիմլի էլպսէ հարքազը ձիրմ, պաշլամա սիրիւն էլպիսէլէրէ վէ սոր գասաբիմէրի սէլով վէրարիկի կիւն վէ սարֆոնա սէպամի իլէ հազիր իսէր։ Թիւնարան եազրնբլարը իլէ վէ սարի ատարլարնա հաֆիզալրզ իլէ տարի էլպսէ հարար. գալ իստասա Թէյ իրի իսէնէք սէվմէրն խոշնուսիլէրի խուսուսրնա իլանը մէզքիւրէ իզմիրար օլունմաչ ազր։ 40—50

ԷՃԶԱԽԱՆԷ

ՕՍՄԱՆ ՍԻՒՐԷՅԻ ՓԷՐԹԷԿ

Զարուս Դաբուսու Բուրպինեան Կեսիկ Փաւա Պաբընտա Տիվան Ալի ճասսեսիճեան

Մէզգիր էճզախանէյէ իպրաղ վէ իրսալ պուլուրլաճաղ բէյէթլար՝ էճզաբլրք ֆէյնիրին թէրքիրանը ախիրլանիէ թէվֆիդէն վէ սրհաթը ումումիյէ պիր իրսալէթը միֆթահերէ օլմադ իւզրէ քէմալը տրդգաթլա վէ մուլէնմարը սերմայէնիսէ եալնըզ 100սէ 10 թէմէթիւ ալընարագ իթիրզար իսիլիր։

Նորվէյիանդն էն ալէա խալիս պաւրք եալը ատիի պուլունուր։ 8—5

ՄԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՈՐԻՒՔ

Պիտու ա չտեսնէք և կամ ձեռքէք խիստ ուժգին ատիրգիներու ի խիստ առատանան պրոմանանք

"ՖՐԻՏՐԻԽ ՎԻԼՀԷԼՄ"ի

"Friedrich Wilhelm,,

ԱՆՈՒՆՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՈՐԻՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏԱԿՈՒՆ ԳԵՐԼԻՆ, 1866ԻՆ

կը գտնէ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՅՍՐ ԿԱ ՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ազգային հոգ. դրութեան առակ

Ապահովագրութիւն խառն. բնատնեան ժողովրդական և տանտիրական. Կենդանական հոգ. եկ.

ՄԻՆՉԻՒ 1905 ԴԵԿԷ.ի ՎԵՐՋ ՆԵՐՈՒԱԾ ԱՊԱՀՈՎԱԳՈՐՈՒԹԻՒՆ

1,040,000,000 ՖՐ.

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒՈՂՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳՈՒՄԱՐԸ (տարեկան)

82,069,055 ՖՐ.

ՊԱՀԵՍՏԱՅԻՆ ԳՈՒՄԱՐ

117,268,910 ՖՐ

ԳԱՆՁՈՒԱԾ ԱՊԱՀՈՎԱԳԻՆ ՄԻՆՉԻՒ 1905

25,403,875 ՖՐ.

2,015,988 [illegible] 1906 Յունվար 1

Ընկերութիւնս դրամատուներուն [illegible]

Ամ. [illegible] Գանգ

Բ. [illegible] (Գնդամ [illegible])

Ս. [illegible]

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ

Ջ. Կ. ՋՕՆՍՈՆ ԵՒ ԸՆԿ.

J. G. Johnson & Cie

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆԻՑԻ ԴԻՄԱ 8

Թարգմանչաց. ՂԱԼԱԹԻԱ Կ. ՕՇԼԻՍ

Ապահովագրութիւնք կը [illegible] պատասխանով։

ՊԱՆՔ ՈՒ ՍԱԼՈՆԻ

Մասնաճիւղ Ղալաթիոյ.— Քամանտս խան։

Կոլսոյ Գործակալութիւն.—Գաբրոնը օղլու բասաժին դիմաց օթ էֆ. Քիւրիպճանէ փողոց։

Գործակալութիւնը կը կատարէ ծոնանութիւններ թարգմ. բոլոր գաղտնիներուն ինչպէս և Աստուածածնի հանամբ։ 50—38

ՏՈՒՆ ՇՏԿՈՂԼԵՐՈՒՆ ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կանանու վերաբերեալ ամէն տեսակ կերպասներ, գորգեր, մուշամպաներ, թիւլ և բուրդ վարագոյրներ, ամէն տեսակ սթօրներ, նաև ընտիր ճերմակեղէններ, մատամոյլ, մէրմէրլանի հն. խիստ ատան գիներով։

Դիմեցէք Գալաթա, Պահնէ Գարու Մէյտանները փողոց, թիւ 21 ԼԵՒՈՆ ԷՖ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ վաճառատունը։ 31—28

ԶԸՐԱԱԹ ՊԱՆՔԱՍԸ ԲԻՑԱՆՔՈՍԸ

ՀԱՍՏԱՏԱԿՈՒՆ ՄՈՒՀԱՆԻԹՑԻՆ ՄԷՍԱՐԻՏԷ ԽՈՓԵԱՆԻԹԼԻՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԷՐ

Իրամիլէէր Տէրսաատէթէ Զորսաար Պանքասըյա Օսմանլը Պանքասը վէ թաշարարաա մէզմիր պանգ միուսպարիսան բէէթիլէ օլունուր.

ՍԼԹԱՆԸ ԲԷՇԻՏԷ 1 ՄԱՐՏ 323 ԹՈՒՐԻԽԻՆԷ ՏԷՐՍԱՏԷԹՏԷ

Թիճարէք վէ նամեա մէզարէքը ճէլիլէսի տարէսբիտէ ալէճէն իսրա իսթիէճէք տիր։

ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ՄԷԶՄՈՒՐԸ ԱՏԷՏԻ 175,000

ԻՔՐԱՄԻԹԷ ԳԱԶԱՆԱՃԱԳ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ԱՏ ՏԻ 35,000

ԳԻՐԻՆՃԻ ԻԿՐԱՄԻԹԷ 300,000 ՂՐՈՒՇ

Ճնչի իկրամիթ	Յիսնի իկրամիթ	Քսանի իկրամիթ
100,000 Ղրշ.	50,000 Ղրշ.	20,000 Ղրշ.

ԻԿՐԱՄԻԹԵԼԷՐԻՆ ԱՋԷՏ ՎԷ ՄԸԳՏԱՐԸ

1	Ճնչի	300,000	Ղուրուշ իկրամիթ		
1	»	100,000	»	»	
1	»	50,000	»	»	
1	»	20,000	»	»	
6	»	60,000	»	»	գնչնէրի 10,000 ղուրուշ
10	»	50,000	»	»	» 5,000 »
20	»	40,000	»	»	» 2,000 »
60	»	60,000	»	»	» 1,000 »
400	»	200,000	»	»	» 500 »
3000	»	240,000	»	»	» 80 »
31500	»	630,000	»	»	» 20 »
35,000		1,750,000			

Բէյնէլ մէսէլէսի Զորսաար Պանքասը Մէզմիս Իսպարիսի Եէլէնէքէ տուտուգէտէն վէ Մարտի ազատիրը ճէլիլէսիլէ Ցիրկ տը Մուսուսպարիսան վէ Օսմանլը Պանքասընդան գէլէճէք միւվանէլէանաք ճնչ օլունուր. գալ դանիսմանլարը սիր սէնէնի Թէրզիի իրնա տարիգարդան Թէրզիի Թէրզ իլ 20 գուրուշ հնչարիյա Թէլեֆոն օլունաճաք փափ գէլիսէ իսթիսանա սարի հիր գիսի չէգիլէն նոմէրոյար էրթէսի սուտիս կուզէթլանիր։

Գիլէնիլէր՝ 8 [illegible] Զորսաար Պանքասը խարէնէ Մրքէգիրէսի իլէ Բէօրրանէին Սիճանալ ճիրէթիսաէքի բիանրը չիրպանմաէն վէ Թարսանա Զորսաար Պանքասը չիրպէ վէ սանարդարիլէ Պանքը Օսմանլի չիրպէլէրինէ օլունուր. Գալ իրթիսարլը 25 սանա պիրլէ սոնրա գիրէ 100սէ պիր իրգամ իսթիր, վէ Թարսիր գէչիսանէ պիր գիսի էվվէլիսէ գարար իրսալ օլունան պիլիէս էսգիրիս գիսրի վէ սանարդ։

ԹԱՄ ՊԻԼԷԹԻՆ ՅԻԱՔԸ
1 ՍՏԷՏ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՑԷ
ՌՈՒՊ ՊԻԼԷԹԻՆ ՅԻԱՔԸ 5 ՂՈՒՐՈՒՇ ՏՐ.

ԸՆԴՍԱ ՊԻԼԷԹԻՆ ՅԻԱՔԸ
ՄԻՐԸՄ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՑԷ

ԻԼԱՆ

Նէֆթիսրէրվէրանրն ֆիլ տիլի թարագլարա օլան բազպէթ սէ իշպա թարագլարրն սիլէլէր արարանա մանէնան վէ սարի թէրքիպարը սարէրէն իմալ օլունան թարագլարա նիսպէթլէ գաղանարը ռիւնանիպէթ մէրթէպէի պիսանէթէ օլուզ պու միսալու թարագլար Ագիրքա, Զէնկիզար վէ Հապէշ թարաֆիարը տան ճէլզ իսիլէն ֆիլ սիլէրինէն մանալ թարագլար պիր միւսէթթան պէրի չէրիմիզէ իսալ իսիլէրէք քէնտի մէնֆաաթլարրնը էհալիի քիրմանն մազարրոթնանա ատանան պազը միհրթէքիրլեր թարագֆընան էհվէն ֆիրթթա պիլիրիրա էհալիյէ ասլ ֆիլ տիլի թարագը սուրէթթանէ ֆիրուսիթ իսիլմէքտէ վէ հալպալի պու միսէլու թարագլար պիր քէրրէ սրճաք սու կէօրտիքէն սոնրա սիւնկեր հալինի իգթիսապ իտիպ սիլէրի նէֆթաէթինէն վէ թրրթել բէյտա իսէրէք հէր ֆէրա իյունլազմ իլ իթթիսա օլան սայարրն եօլունմասրնա վէ տէօրիսմէսինէ սակպէպէթ վիրմէքտէ օլսուզրնան խալիս եէրլի վէ մէթթն ֆիլ տիլի թարագ իսթիմալ իթմէք արզուսրնա պուլրնան զէվմթը քիրարն Մանմուտ Փաշատա թարագճրլար սօգաղրնտա Ա. պուտ էֆ խատր իթթիսալինտէ 15 վէ 16 նումէրօյր Հիմի վէ Ճէվատթ էֆ. էրրն մաղազասրլա մէզքիւր սօգաղտա 100 նումէրօյր Հասան էֆ.նէն մաղազասրնա վէ եախատ գիքր օյունան մաղազարրն Մանմուտ Փաշա ճամատոնտէ Զարյուրի Քէպիր գարուսը իթթիսալինտէ չիսպէկլերի պուլունան Մուսթաֆա Բիւյիք վէ Ալի պէյլերին տիւքքանարրնա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունը։ 3—3

ԻԼԱՆ

Ուժուրը միւլթիյէ թարգիյէ ֆազարէթի ազամ վէ չուսագմբրիլ լուգարթաուրարբնա 823 սէնէյի իլինն միւգասաբնա լիւզում կէօրինէն գէրթաթի իլ գէր օյունան լուգարթուրարա պիր սէնէյի քամիլէ զարֆլատա միւգիմալի թագան վէ պուլ զազը վէ պունարրն միւնազատաի թէ. սարրքի մուգարրէր պուլունուզուն. տան, թարիքը իլունան իթթիգարն նրինյէթ պիր հաֆա ճումա իրթէսի վէ չարչէնդի կիւնէրի սաաթ Ճուան Օա գատար ղերաթի միւնազատայը անլարուզ իթթա թարիզ օլանարրն եիզատ օն նրապէթինատ թէնին ազէլերինի վէ եարատա միւթէպէ վէ մուսատազ քէֆալէթնամէլերինի պիլիսթիսիզ Հայատար Փաշատա քամին մէքթէպը թարգիյէն Շանանէլէքի իսարէ գօմֆսթնրնա միւրաճաաթ էյլէմէլերի լեզումնրն բուչէր էիսն ֆազալա իլէ 3 սէֆա նէչր ու իլան խարէքէր զրնանատա իյուս իյմուսպակր «Մանդումի էֆֆանտ» զազէթասը իսարէլանէթինէ գրլնար։ 2—3

8 Շուպաթ 322

ՀԱՃԻ ՍԱՐԻՄ ՈՐԴԻՖ

Մ. ՍՆ ՃԻՒՂ

Ի Բանկալթի, Հարպիյէի դիմաց

Բոլոր Բերայի մէջ հռնրածանօթ միակ Հայ այս Շաքարավաճառատունը, իր բազմաթիւ յաճախորդաց գոհացում տալու համար, այս անգամ Բանկալթի մէջ մասնաճիւղ մը բացած է, որ ամէն տեսն պատրաստ կը գտնուին ճոխ մթերք մը շաքարեղինաց, ուրոպական ու տեղական անուշեղէններու, խմորեղինաց և հարսանեկան հանդէսներու յատուկ ամէն տեսակ իրեղէններու։

Զափատ գին, ճշդութ